

Vēstures liecības zobos

**60 DZĪVES GADI
SAVAI
ALMA MATER**
R. Kondratovičs

**ZINĀTNES
VĀRDĀ**
blogi.lu.lv

**ATTIECĪBU
KULTŪRAS
PĀRMAIŅAS**
Ilggadējo
LU darbinieku
atmiņas

Studiju kvalitāte atkarīga arī no paša studenta

Laikā, kad cilvēki ir noguruši klausīties solījumus par labāku nākotni un zaudējuši ticību gan politisko partiju programmām, gan amatpersonu sniegtajai informācijai, gan ekspertu vērtējumiem, ir grūti atrast vārdus, ar kuriem aicināt jaunos cilvēkus sēsties

augstskolas solā. Lai arī augstskolas reklamē savas studiju programmas līdzīgi kā preces, izvēli stāties vai nestāties augstskolā un, ja stāties, tad kurā un kādu studiju programmu izvēlēties, mēs nevaram salīdzināt ar preces iegādi veikalā vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, precī bieži vien pirms iegādes var izmēģināt, uzlaikot, pasmaržot un varbūt pat nogaršot, bet, izvēloties izglītību, var tikai vērtēt no malas, kā tā spēj palīdzēt tiem, kuri to ieguvuši agrāk, kā tā viņiem «piestāv». «Pasmaržot» piedāvāto izglītību var, iepazīstoties ar studiju

programmu saturu, «pagaršot» – atnākot uz Ēnu dienām un pavadot vienu dienu Latvijas Universitātē studiju procesā. Otrkārt, preces kvalitāte parasti ir atkarīga tikai no ražotāja, nevis no pircēja. Izglītībā, īpaši augstākajā, gala rezultāts ir atkarīgs no abām pusēm – gan no augstskolas, gan no studenta. Jo lielāka augstskola, jo plašākas iespējas, jo vairāk gala rezultāts atkarīgs no paša studenta. Visbeidzot, kad precī atnes mājās, to var lietot un saņemt gaidīto rezultātu, taču izvēlētais un iegūtais izglītības rezultātu varēs novērtēt tikai pēc vairākiem gadiem.

Atgriežoties pie jautājuma – studēt vai nē, es aicinu skatīties uz faktiem. Jā, darbu zaudē cilvēki ar dažādu izglītības līmeni, arī ar augstāko, gan valsts, gan privātajā sektorā. Tomēr to bezdarbnieku skaits, kuriem ir augstākā izglītība, pieaug lēnāk. Iespējas atrast darbu visos laikos – gan «treknajos», gan visos citos, cilvēkam ar augstāko izglītību ir lielākas. Arī ārzemēs vairs negaida krāsotāju, zemeņu vācēju vai trauku mazgātāju pūļus, situācija ir saasinājusies visur.

Vai Latvijā iegūtā augstākā izglītība ir pietiekami laba, lai atrastu kvalificētu

darbu ārzemēs? Kāpēc nedoties studēt uz kādu Eiropas valsti, kurā augstākā izglītība ir par brīvu? Šādi jautājumi bieži vien izskan no jauniešu pusēs. Es domāju, ka pietiekami daudzi veiksmes stāsti ir iesākušies ar izglītību Latvijas augstskolās, Latvijas Universitātē. Vai citur Eiropā augstskolas dod garantijas, ka iegūsiet labu darbavietu? Nē, arī tur studiju kvalitāte ir atkarīga no paša studenta. Turklāt, iegūstot budžeta vietu Latvijas augstskolā, dzīvošanas izmaksas būs daudz zemākas. Savukārt studiju laikā ir iespējas apmaiņas programmu ietvaros ar stipendiju studēt ārzemēs, partneraugstskolās un tādā veidā iepazīt studiju vidi citur pasaulē.

Nobeigumā es aicinu pajautāt kādam, kurš pēc augstākās izglītības iegūšanas ir pāstrādājis, kā viņš vērtē studiju laiku, un esmu pārliecināts, ka gandrīz visi atzīs – tie ir bijuši vieni no labākajiem gadiem dzīvē. Ar jaunām zināšanām un izaicinājumiem, jauniem draugiem un iespējām, ar studentu raibo sadzīvi.

Jānis Saulītis,

LU Studentu servisa direktors

Latvijas Universitātes izdevums
Iznāk kopš 25.09.1922.

Raiņa bulvāris 19–127
Rīga, LV-1586
Tālrunis: 67034329

E-pasts: info@lu.lv

<http://avize.lu.lv>

Izdevumu sagatavoja:
LU Preses centrs
LU Akadēmiskais apgāds

Reģistrācijas apliecība nr. 535

© Latvijas Universitāte, 2009

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā
atsauce uz izdevumu obligāta

ISBN 978-9984-825-70-0

Atbildīgās par izdevumu:
Gundega Krakopa, Ilona Vilcāne

Korespondenti:
Kitija Balcare, Elīna Belova, Inga Kapeniece, Anda Lase, Anna Platpīre, Anna Radzobe, Inga Varslavova

Tulkojums angļu valodā: Māra Antenišķe

Maketētāja: Ieva Tiltiņa

Fotogrāfs: Toms Grīnbergs

Korektore: Gita Bērziņa

Atbalsts internetā: Andis Janovs

Vāka attēls no LU Vēstures muzeja arhīva

Saturs

Inga Varslavova

Darbs ar topošajiem fizikājiem iedvesmo 3

Elīna Belova

Uz tikšanos blogā! 6

Inga Kapeniece

Neredzamais zelts un dzīves kvalitāte 8

Anna Radzobe

Otrajās mājās – Latvijā 11

Anna Platpīre

Uz studijām ar «Ceļamaizi» 13

Anna Platpīre

Rododendru karaļvalstī 16

Kitija Balcare

Dāmas, kas Universitātē sveicina visus 20

Kitija Balcare

Latvijas meitene uz slēpēm un kalnu aukas 22

Kitija Balcare

Saruna pieturā, kurā apstājas studenti 24

Anda Lase

Māls – sabiedrotais, draugs un skolotājs 26

Svarīgākie notikumi Latvijas Universitātē 28

Studiju programmas Latvijas Universitātē 30

Darbs ar topošajiem fiziķiem iedvesmo

Zinātnes kafejnīcā «Neiespējamo lietu fizika» 2009. gada 29. aprīlī

Inga VARSLAVOVA

«Ja vari kaut ko izskaidrot vienkārši, tad tu to nesaproti pietiekami labi,» teicis viens no slavenākajiem pasaules zinātniekiem Alberts Einšteins. Zinātne nemītīgi meklē jaunus izskaidrojumus un atbildes uz jautājumiem, kas rodas cilvēces attīstības ceļā. Latvijas Zinātņu akadēmija 2008. gadā starp nozīmīgākajiem Latvijas zinātnes sasniegumiem atzīmējusi arī Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūta zinātnieka, LU Fizikas un matemātikas fakultātes lektora Dr. VJAČESLAVA KAŠČEJEVA pētījumu kvantu fizikas jomā.

V. Kaščejevs bakalaura un maģistra grādu ieguva LU, savu kārt doktorantūrā studēja Telavivas Universitātē Izraēlā. Atgriezies Latvijā, zinātnieks pievienojās LU pasniedzēju rindām un nu jau otro gadu nodod savas zināšanas Fizikas un matemātikas fakultātes studentiem. Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) atzīnību V. Kaščejevs ieguva par to, ka pirmo reizi modelēja kvantu interferenci no oglekļa nanocaurulītēm kā jaunu perspektīvu kvantu informācijas apstrādes ierīci. *Alma Mater* tiekas ar zinātnieku, lai apspriestu ne tikai viņa sasniegumus, bet arī redzējumu par mūsdienu studentiem un Latvijas zinātnisko vidi.

– Jums ir daudz sasniegumu fizikas jomā. Kā izlēmāt nodarboties ar šo zinātni un kāpēc pievērsāties tieši kvantu fizikai?

– Lielākā nozīme ir bijusi fizikas olimpiādēm. Kādu laiku vidusskolas sākumā gan domāju, ka iešu uz *datorīkiem*, jo datoru industrija strauji attīstījās, tas mani interesēja, un es ar to arī nodarbojos. 10. klasē piedalījies fizikas olimpiādē un negaidīti saņēmu maksimālo punktu skaitu, pēc tam sāku vairāk gatavoties olimpiādēm un interesēties par fiziku. Pakāpeniski sapratu, ka šī ir tā lieta, kas man vislabāk padodas, tāpēc izvēlējos to

par savu profesiju. Droši vien apzināti vai neapzināti sava loma bija arī tam, ka mans tēvs ir bijis fiziķis, un man vienmēr ir licies, ka būt zinātniekam ir prestiža un skaista lieta, tāpēc šķita ļoti dabiski izvēlēties šo virzienu.

Kas attiecas uz kvantu fiziku, pirmais fascinējošais mirklis bija trešajā kursā, kad šo priekšmetu nopietni apguvu un gatavojos eksāmeniem. Es uzskatu, ka tieši kvantu mehānikas kursam ir jābūt katra fizikas studenta pagrieziena punktam profesionālajā dzīvē, jo likumi un pasaules skatījums, kas izriet no šīs mācības, ir pavisam savādāki, nekā mēs esam pieraduši domāt ikdienā. Doktorantūrā man paveicās, ka manas zinātniskās darbības tematika bija ar to saistīta, un tas arī noteica manu tālāko specializāciju. Turklāt Latvijā ir labas tradīcijas kvantu mehānikā.

– Jau otro gadu strādājat par pasniedzēju Fizikas un matemātikas fakultātē. Ko varat teikt par mūsdienu studentiem?

– Varu teikt – super! Ar studentiem strādāt ir ļoti interesanti – tas ir fascinējošs process. Saistība ar fizikas interesentiem man bija jau iepriekš gan studiju gados Latvijā, gan studijās ārzemēs, jo es piedalījos arī fizikas olimpiāžu organizēšanā. Pagājušajā semestrī, mācot pirmo kursu, ļoti patīkami bija redzēt dažus jauniešus, ko es jau pazīstu no olimpiāžu laikiem. Visumā tie, kas atnākuši studēt fiziku, uz mani atstāj pozitīvu iespaidu – ir patīkama atmosfēra, un tas uzlādē, turklāt, manuprāt, ir ļoti daudzīgas attiecības gan studentu vidū, gan starp studentiem un pasniedzējiem.

– Tad jau Latvijai ir cerība nākotnē sagaidīt daudz izcilu fizikas zinātnieku?

– Tas ir ļoti, ļoti iespējams. Es domāju par saviem kolēģiem un par mani vecākiem, nopelniem bagātiem profesoriem – lielākā daļa ir studējuši tepat Latvijā. Viņi ir bijuši tādi paši studenti, tāpat piedalījušies fizikas olimpiādēs. Ir daudz motivētu

Vjaceslavs ar bērniem Simonu un Salvi izlaidumā Telavivā 2007. gada jūlijā. Foto no personīgā arhīva

studentu, kas akadēmisko karjeru varētu izvēlēties kā sev piemērotu. Neapšaubāmi, viņi ir spējīgi.

– Pastāv uzskats, ka eksakto zinātņu, tai skaitā fizikas, mācīšana vidusskolās ir nepieļaujami zemā līmenī, līdz ar to studenti augstskolās nonāk bez nepieciešamajām pamatzināšanām. Vai piekrītat šim apgalvojumam?

– Jā, diemžēl man jāpiekrīt, un te jādod otra atbildes daļa uz jautājumu par studentiem. Tas, par ko es runāju iepriekš, attiecas uz studentiem, kas apzināti atnākuši studēt eksaktās zinātnes un uztver to kā savu profesionālo darbu. Fizikas laboratorijā es mācu arī citu specialitāšu, tai skaitā ģeoloģijas un ģeogrāfijas, studentus, mani kolēģi māca medicīnas un bioloģijas studentus, kuriem fizika ir obligāta studiju programmas sastāvdaļa, un tur, protams, reizēm situācija ir drūma. Varbūt šajās studiju programmās ir sociāli aktīvi un motivēti jaunieši, taču zināšanu līmenis ir bezcerīgs tādā ziņā, ka pamatzināšanu trūkuma dēļ mēs vienkārši nespējam viņiem dot to, kas ir paredzēts programmā. Mēs varam tikai aizlāpīt robus zināšanās, ko maksimāli arī cenšamies darīt, taču tam, ko mēs sniedzam, sen vajadzētu būt apgūtam vidusskolā.

Viena lieta ir fizikas studijas topošajiem fizikiem, jo pat ar ļoti zemu vispārējās izglītības līmeni vienmēr atradīsies fanātiķi, kas paši interesēsies un meklēs informāciju, bet, kas attiecas uz vispārēja profila speciālistiem, zināšanu kritums ir ļoti jūtams.

– Kāpēc, jūsuprāt, pašlaik arī Latvijā popularitāti vairāk iemantojošas sociālās zinātnes? Tā ir modes lieta, vai tam ir kāds cits izskaidrojums?

– Mans personīgais viedoklis ir tāds, ka tā ir negatīva sabiedrības attīstības tendence. Cilvēki pasākuši izvēlēties vieglāko ceļu, un tā ir vērtību degradācija. Mūsdienu tikums ir viegli tikt pie vieglas naudas, bet strādāšana, grūtības un sevis pārvarēšana, lai sasniegtu ko tādu, ko, nepārvarot šīs grūtības, sasniegt nav iespējams, vairs nav vērtība. Šajā ziņā tā tiešām

Dzintaros 2009. gada maijā. Foto no personīgā arhīva

ir modes lieta. Bet baidos, ka šī mode ir vienpusīga: ja šodien forši ir mācīties sociālās zinātnes, tas nenožīmē, ka rīt modē būs eksaktās. Tas, kas attiecas uz fiziku, – brīdī, kad tā tiek padarīta par izvēles priekšmetu skolās, arī no ārpuses nenāk uzstādījums, ka grūtas mācības – tas ir labi. Skumīgi, jo gribas saredzēt pozitīvas tendences, bet pamatā tomēr ir šī vērtību degradācija.

Tas neattiecas tikai uz Latviju. Mūsdienu Rietumu izglītības pieeja ir tāda, ka zināšanas jāpadara pēc iespējas piezemētākas, labāk ilustrētas un maksimāli saprotamas plašam studentu lokam. Man patīk viena mana kolēģa izteikums – ja mēs pārāk vienkāršosim informāciju, lai padarītu to vieglāk uztveramu un labāk saprotamu, varam tik tālu atšķaidīt šo priekšmetu, ka pazudīs tā būtība. Ja mēs pārāk ilgi slēpsim no studentiem to, ka fizika ir smags priekšmets, neko labu mēs ar to nepanāksim.

– LZA starp nozīmīgākajiem Latvijas zinātnes sasniegumiem 2008. gadā nosaukusi arī jūsu sasniegumu. Pastāstiet par to vairāk! Kāpēc tas ir tik nozīmīgs?

– Tas bija ļoti interesants projekts, kas tapa vairāku gadu garumā sadarbībā ar Kembridžas Universitāti. Tajā ir pētnieku grupa, kam ir eksperimentālā bāze, lai veiktu eksperimentus tieši nanoelektronikā ar zemām temperatūrām. Sadarboties sākām pirms dažiem gadiem – sākotnēji sazinājāmies elektroniski par fizikas parādībām, ko viņi ir pētījuši. Dažas teorijas, ko es attīstīju savā disertācijā, man izdevās lietot tieši viņu situācijās, kopā analizējām mērījumu datus, tos izdevās ielikt vienā nepretrunīgā ainā un ieraudzīt jaunu efektu, kas līdz šim pastāvēja tikai teorijā, bet dabā nebija novērots.

– Jūs doktora grādu ieguvāt Izraēlā. Kādas ir būtiskākās atšķirības no Latvijas izglītības sistēmas?

– Jāņem vērā, ka tur es biju tikai doktorantūras studijās un mana pieredze ar bakalaura un maģistra programmām tur bija visai pastarpināta. Acīmredzamā atšķirība ir līmenis – galvenokārt prasību līmenis, jo studentiem stipri jāsvīst un nopietni

No kreisās: prof. Amnon Aharony (V. Kaščejeva doktora darba pirmais vadītājs), Vjačeslava sieva Sanita ar meitu Simonu, Vjačeslavs ar dēlu Salvi un prof. Ora Entin-Wohlman (doktora darba otrā vadītāja). Foto no personīgā arhīva

jāstrādā, lai nokārtotu kādu no pamatkursiem. Es skatījos uz mājasdarbu un lekciju apjomu, ko viņi saņem, un mani pārņēma skaudība. Pirmais gads doktorantūrā man pagāja, lielā mērā aizpildot robu savā izglītībā. Bet šis ir normāls process, uzsākot doktorantūru eksaktajās zinātnēs. Pluss ir tāds, ka Telavivas Universitātē ir likums: ja kaut viens maģistrantūras vai doktorantūras līmeņa students pieprasa lekciju pasniegšanu angļu valodā, viss kurss tiek pasniegts šajā valodā. Man tas, protams, ļoti palīdzēja.

– Kāda, jūsuprāt, ir Latvijas izglītības un zinātnes konkurētspēja plašākā telpā?

– Mūsu izglītība viennozīmīgi ir konkurētspējīga. To apliecina arī studenti, kas dodas studiju apmaiņas braucienos uz citām pasaules universitātēm un ļoti veiksmīgi apgūst tur piedāvātās programmas. Man bija labs salīdzinājums – kad pirms pieciem sešiem gadiem braucu prom, viss bija diezgan brūkošā stāvoklī, pastāvīgi trūkstošu resursu un lūstošu iekārtu līmenī. Kad atbraucu atpakaļ, redzēju, kā ir modernizētas daudzas fizikas laboratorijas, cik daudz ir jaunu mācību materiālu, kādas ir jauno mācībspēku kvalifikācijas, un biju patīkami pārsteigts, ka virzība tomēr notiek uz pozitīvo pusi. Tas, ko varu teikt droši, – izstudējuši fiziku Latvijas Universitātē, studenti var būt konkurētspējīgi pasaules tirgū.

– Kā jūs raksturotu pašreizējo situāciju Latvijas zinātnē, un kādas sekas, jūsuprāt, gaidāmas no finansējuma samazinājuma izglītībā un zinātnē?

– Mēs visi šobrīd atrodamies tādā stāvoklī, ko fizikā mēdz dēvēt par nestacionāru, kur nav īsti skaidrs, kā situācija attīstīsies pat vistuvākajā laikā, tāpēc visi vispārinājumi ir nosacīti. Pašlaik zinātnē vājā vieta ir tieši cilvēkresursi – tie ir studenti, kas beidz viena līmeņa studijas un domā, vai studēt tālāk. Ja mums kaut uz brīdi aprūkstas finansējuma, mēs šos studentus varam pazaudēt, jo cilvēkam jāpieņem dzīvei svarīgi lēmumi,

un, ja viņš redz, ka nevar atļauties ģimeni vai nevar sevi pabarot, izvēloties akadēmisko karjeru, tad viņš šo ceļu vienkārši neizvēlēsies. Tā mēs ļoti ātri varam pazaudēt to, kas gadiem ir krāts un uz *sitiēna* nemaz nav atjaunojams. Piemēram, tagad es vadu pētniecības projektu, kurā piedalās vēl četri studenti. Tam ir nosprausti nopietni mērķi, bet tā finansējums šobrīd ir nulle latu. Tas ir LU Pētniecības projektu sistēmas ietvaros, kas līdz 2009. gada budžetam ir veiksmīgi funkcionējusi. Taču pēc jaunā budžeta apstiprināšanas es saņēmu paziņojumu, ka mans projekts ir ļoti labs un atbilst visiem finansēšanas kritērijiem, bet no Izglītības un zinātnes ministrijas saņemtais finansējums ir nulle. Studentu noturēt šādos apstākļos, kā jūs saprotat, ir grūti.

Runājot par nākotni, jūs man piedāvājat nodarboties ar gaišredzību. Fizikā ir tā – ja nav pietiekami daudz empirisko datu, fizikā labāk paklusēt, un šajā vienādojumā nezināmo, protams, ir daudz. Fizikā man šobrīd paklusēs, bet tīri cilvēciski pēc dabas esmu optimists. Ir cerība un arī ikdienas pieredze ar studentiem un kolēģiem, kam ir mugurkauls un pārliecība, ka mums ir jādabojas zinātnē. Tas ir primāri, un, ja cilvēki dara savu darbu ar degsmi, viss notiek. Cīnīsimies ar grūtajiem laikiem tāpat kā visi pārējie, cerot uz maksimāliem panākumiem.

Work with prospective physicists inspires

Among the most significant achievements of science of Latvia in 2008, Latvian Academy of Sciences has named the research on quantum physics conducted by Dr Vjačeslavs Kaščejevs, researcher at the Institute of Solid State Physics and lecturer at the Faculty of Physics and Mathematics of the University of Latvia. V. Kaščejevs obtained his bachelor's and master's degree at UL, and studied for PhD at Tel Aviv University in Israel. He returned to Latvia to join the ranks of UL lecturers; for the second year, Mr Kaščejevs shares his knowledge with the students of the Faculty of Physics and Mathematics. The young researcher tells about his way in science, expresses his views on the competitiveness of education in Latvia and on the knowledge of entry-level students. He also reveals that he is quite hopeful about the academic career opportunities of the new physicists.

Uz tikšanos blogā!

Elīna BELOVA

Mūsdienu tehnoloģiju un programmatūru ietekmē pasaule kļuvusi daudz pieejamāka un atvērtāka. Arī Latvijas Universitāte iet laikam līdzī un piedāvā gan studentiem, gan darbiniekiem jaunās ēras iespējas projektā *blogi.lu.lv*. Blogi ir salīdzinoši jauna un ļoti demokrātiska izteikšanās vide internetā. Savas pārdomas, spriedumus un viedokli tajos var izteikt ne tikai žurnālisti, politiķi, nozaru speciālisti, bet arī jebkurš interneta lietotājs, kurš uzskata, ka viņa domas ir pierakstīšanas vērtas un varētu interesēt vēl kādu.

Pateicoties tam, ka tīmekļa žurnāli veidoti ar WordPress rīkiem, LU blogi ir atpazīstami arī citur globālajā tīmeklī

Mediju telpā jau izsenis notikušas diskusijas par to, kas īsti ir blogs. Vai tā ir dienasgrāmata internetā? Un kā šo terminu pareizāk būtu lietot latviski? Arī Universitātes blogu projekta virzītājspēki sākotnēji par to apspriedās. Pamatojoties uz Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas veikto aptauju par datorterminu lietojumu, tika nolemts, ka «blogs» ir sabiedrībā pazīstamākais un biežāk lietotais vārds attiecībā uz autoru ierakstiem savā interneta vietnē. Pētījums vēsta, ka «bloga» vietā sabiedrībā lietoti tādi vārdi kā «tīmekļa žurnāls», «dienasgrāmata», «emuārs» un «diene» jeb «dienene». «Pēc būtības blogs ir personīga mājaslapa, kur ieraksti tiek kārtoti secībā ar jaunāko pirmajā atvērumā, lai attēlotu svarīgākās domas un darbus. Blogs ir arī viens no pirmajiem personīgās informācijas publicēšanas veidiem internetā,» tā tīmekļa žurnālu būtību raksturo Universitātes IT departamenta pārstāvis Arnis Voītkāns.

Pasaules prakse

LU blogu pārvaldības sistēma ir veidota uz pasaulē biežāk izmantotās WordPress platformas ar plašu funkciju klāstu, kas atvieglo blogošanas procesu. Programmēt visi neprot, bet lietot WordPress rīkus ir pavisam vienkārši. Viena no svarīgākajām un noderīgākajām lietām ir integrētā RSS («Really Simple Syndication») barotne, kuru var uzstādīt jebkurš bloga autors. RSS ir vienkārši lietojama tehnoloģija, kas lasītājiem ļauj iepazīties ar automātiskām norādēm uz bloga īpašnieka jaunākajiem ierakstiem, neapmeklējot blogu. RSS lietotāju skaita pieaugums attīsta saikni starp ierakstu autoriem un lasītājiem, tādējādi informācijas un domu apmaiņa notiek intensīvāk un operatīvāk. Rodas atgriezeniskā saikne, jo vēl viena blogiem svarīga funkcija ir lasītāju spēja izteikt viedokli par publicēto darbu jeb komentēt. Bez iepriekš minētajām iespējām blogu lietotājiem ir vēl daudzas citas. Tā, piemēram, Universitātes sistēmā reģistrētu blogu iespējams personalizēt, izvēloties bloga izskatu jeb tēmu. Lietotājs var ievietot arī multimediju produktus – fotogrāfijas, nelielus video ierakstus, audio ierakstus utt. Apjomīgākus video ierakstus iespējams ievietot, izmantojot LU video serveri. Pateicoties tam, ka tīmekļa žurnāli veidoti ar WordPress rīkiem, LU blogi ir atpazīstami arī citur globālajā

tīmeklī. Blogeris var komentēt arī citu blogu ierakstus savā blogā un tad nosūtīt saiti uz savu komentāru. Šī komunikācija ir vēl viens solis pretim ciešākai sadarbībai gan lokālā, gan starptautiskā un globālā līmenī.

Zinātnes vārdā

Jaunais Universitātes blogu projekts *blogi.lu.lv* īstenots galvenokārt zinātnes vārdā: «Blogi ir ieviesti tieši zinātniskās darbības atbalstam, jo mājaslapas pasniedzēji ar pašu spēkiem varēja veidot arī iepriekš, bet blogu pārvaldības sistēma šo procesu atvieglo un piedāvā plašākas iespējas,» skaidro Andis Janovs, LU portāla redaktors un blogu administrators. Tas veicina atgriezenisku saikni starp Universitātes mācību spēkiem un pašiem studentiem. Šīs iespējas ir bezmaksas un pieejamas ikvienam Universitātes darbiniekam un studentam. Līdz šim LU mājaslapā bija iespējams lasīt pasniedzēju CV, bet blogi paver iespējas uzzināt pasniedzēju domas par aktuāliem jautājumiem, viņu intereses, kā arī par viņu darbību ārpus lekciju vadīšanas. Latvijas Universitātes pasniedzēji nereti ir daudzpusīgi, radoši un aktīvi speciālisti savās jomās. Viņu viedokli bieži var dzirdēt televīzijā un citos medijos. Studenti nevar izsekot visam līdzī, tāpēc ir lieliski, ja iespējams lasīt par interesējošo pasniedzēju jaunākajiem atklājumiem un atziņām internetā. Blogu projekts rosina informācijas plūsmu ne tikai Universitātē, bet arī ārpus tās, ļaujot ar mācībspēku uzskatiem iepazīties gan topošajiem reflektantiem, gan zinātniekiem visā pasaulē.

Bloga izveidošana

Iegūt savā īpašumā virtuālo piezīmju blociņu ar visiem nepieciešamajiem rīkiem un vietu uz Universitātes servera, kā arī atsaucīgu servisu no tehnisko pārraugu puses iespējams bez maksas! Atliek vien atvērt Universitātes portālu un ienākt sistēmā, klikšķinot uz dzeltenās podziņas lapas labajā augšējā stūrī. Līdzās citām Universitātes darbiniekiem un studentiem piedāvātajām izvēlnēm atrodas sadaļa, kur iespējams pieteikties blogam. Jāizlasa lietošanas noteikumi un jāformulē savas bloga izmantošanas ieceres. Dienas laikā Universitātes darbinieks izveidos blogu ar tā autora lietotājvārdu pēc parauga:

LU Informācijas tehnoloģiju departamenta
E-studiju apakšgrupas vadītājs Arnis Voitkāns

blogi.lu.lv/xx11111. Pasniedzējiem un nopietnākajiem rakstītājiem ir unikāla iespēja reģistrēt īpašu, paša izdomātu lietotājvārdu, ja šis emuārs domāts plašākai sabiedrībai.

Internetā jau runā

Kamēr LU nodrošina blogu pieejamību, publiskajā telpā jau virto intrigas un subjektīvas prognozes par Universitātes blogu mūžu. Jautājums par to, cik liela būs aktivitāte blogu rakstīšanā, ir nozīmīgs. Citur pasaulē universitātes jau labu laiku publicē profesoru blogus. Kāpēc lai Latvijā tas nebūtu viens no zinātnes dzinējspēkiem un kāpēc lai Latvijas Universitāte nebūtu veiksmīgs pionieris? Pastāv skepse, bet apstrīdošu argumentu nav. LU nebūt nav pirmā, kas iedomājusies par virtuālās telpas izmantošanu zinātnes vajadzībām un profesoru un studentu savstarpējai informācijas apmaiņai. To mēģinājusi Rīgas Tehniskā universitāte, un ievieš arī Rīgas Stradiņa universitāte, tomēr LU blogu projekts atšķiras savā piedāvājumu klāstā un ar tehniskajiem risinājumiem. Viss, protams, arvien attīstās, un tiek izstrādāts jauns LU portāls, kurā lasītājiem parocīgāk būs integrēti arī blogu ieraksti.

Noteikumi par labu lietotājiem

Kā izrādās, strīdīgs jautājums saistībā ar Universitātes blogu parādīšanos ir arī tas, cik liela vārda brīvība ir blogu autoriem. Noteikumos rakstīts, ka blogus uzrauga administrators, kuram ir tiesības lūgt publikācijas labot vai dzēst. Dažiem tas var šķist ierobežojums, bet noteikts, ka administrators tā rīkojas tad, ja autors publicējis rupjības, cieņu un godu aizskarošas ziņas, draudus, seksuāli orientētus izteikumus, aicinājumus uz vardarbību, rasu naidu un citu cilvēku diskrimināciju. Līdz ar to autoru radošās un domu izpausmes, kas nekaitē sabiedrībai, netiek ierobežotas. Tas nozīmē, ka šo blogu lasītājiem ir privilēģēts stāvoklis, jo bez visām iepriekš minētajām negācijām šajos blogos nebūs uzmācīgu reklāmu un citu uz komercdarbību vērstu paziņojumu. Labā ziņa ir arī tā, ka blogs pēc tam, kad tā autors būs absolvējis Universitāti, netiks bloķēts vai slēgts. Ja tas būs aktīvs, tad blogot varēs arī pēc Universitātes beigšanas.

LU portāla redaktors un blogu administrators
Andis Janovs

Kas interesē pirmos blogu lietotājus

Raksta tapšanas vajadzībām arī es izskatīju interesantākos publicētos blogus un biju priecīga par redzēto. Īpaši gribas izcelt blogu par makroekonomikas procesu izskaidrošanu sabiedrībai, jo tieši tās pašlaik pietrūkst. Publiskā telpa ir pilna ar mediju izlaisto informāciju, bet pētījumi par kultūras patēriņu Latvijā rāda, ka iedzīvotāji tomēr netic ne medijiem, ne politiķiem. Pēc publicēto lapu satura ir pamats domāt, ka informācijas telpai piedibrosies spēlētāji ar augstas kvalitātes, izpētītu, pārbaudītu un saturīgu artavu.

Motivācija ir dažāda. Daži pasniedzēji raksta, ka blogs nepieciešams pētnieciskās informācijas publicēšanai, cits, savukārt, uzsvēr nepieciešamību pēc zinātniskās darbības caur-redzamības, iespējas izteikt savas zinātniskās piezīmes, savas nozares popularizēšanas utt. Tēmas ir plašas – fizika, ekonomika, socioloģija, politika, bioloģija, filosofija un psiholoģija. To pašie blogeri sola savās vietnēs publicēt ekonomikas un dabas procesu skaidrojumus, pašu uzņemtas fotogrāfijas, kā arī informāciju par Āziju. Entuziasms un vēlēšanās publiski izpausties ir lasāma ikvienā pieteikumā. Jācer, ka tā nezudīs. Daudzsološi izklausās arī visi tie censoņi, kuri raksta, ka grās izteikt savu personību un izpausties tieši ar blogu palīdzību. Laiks rādīs, bet tagad atliek smelt pašreizējās iespējas.

You should blog about it!

Thanks to the modern technologies and software, the world of information has become much more open and accessible. The University is moving with the times and offers the staff and students the opportunities of the new era of Web 2.0 with the project *blogi.lu.lv*. Blogs are a relatively new and very democratic medium of communication on the Internet. The UL blog system is based on the often used WordPress platform; its wide range of functions facilitates the blogging process. «Blogs are introduced to foster research. The UL researchers had the opportunity to make their own websites before, but the blog administration system facilitates the process and gives more opportunities,» explains Andis Janovs, editor of the University portal and administrator of the blogs. The motivation for blogging differs. Some researchers indicate that the blog is necessary for publication of the research results; others stress the need for transparency of research activities, opportunity to comment on relevant topics or popularize a particular field of research.

Neredzamais zelts un dzīves kvalitāte

jeb

**Analīzes
arheoloģiskā
materiāla ķīmiskajai
raksturošanai var
izdarīt arī Latvijā**

Inga KAPENIECE

Latvijas teritorijas neredzamās bagātības ir arheoloģiskais materiāls, tas salīdzinājumā ar citām Eiropas valstīm ir ļoti labi saglabājies, ko daļēji nodrošina arī augsnes ķīmiskais sastāvs. Vieni no vērtīgākajiem ir akmens laikmeta un mēra laika arheoloģiskie izrakumi. Arheologu un studentu aizrautīgais darbs izrakumos sniedz rezultātus, bet līdz šim arheoloģiskā materiāla ķīmiskā raksturošana Latvijā nav notikusi. Epizodiskas ķīmiskās analīzes tika veiktas ārzemēs. Lai Latvijas teritorijas «neredzamais zelts» nebūtu jāatdod citiem, pētniekiem vajadzētu būt no Latvijas, jo viņi vislabāk izprot un pārzina Latvijas vēsturi un situāciju laikmeta griežos, tādējādi arheoloģiskais materiāls tiktu pilnībā apgūts un apstiprinātas izteiktās hipotēzes. LU Vēstures un filozofijas fakultāte, LU Latvijas vēstures institūts un LU Ķīmijas fakultāte izveidojuši labu sadarbību un jau otro gadu īsteno kopīgus projektus.

Spēks vienotībā – ķīmiķi un arheologi

Līdz šim tikuši realizēti divi arheoloģijas un ķīmijas zinātņu kopprojekti, kuros Latvijas bioarheoloģiskajai izpētei izmantotas fizikāli ķīmiskās pētīšanas metodes. Abu projektu vadītājs profesors Artūrs Vīksna uzsver – lai sekmīgi attīstītu zinātņi, vajadzētu būt sadarbībai, inovācijām un starpdisciplināriem pētījumiem: «Ja nebūs sadarbības, nebūs inovāciju. Ja sadarbība ir – iegūst visi. Ja sadarbības nav – visi zaudē.» Sadarbību ar Ķīmijas fakultāti uzsākuši un turpina veiksmīgi uzturēt LU Vēstures un filozofijas fakultātes Arheoloģijas un vēstures palīgzinātņu katedras pētnieki un LU Vēstures institūta vēstures zinātnieki profesors Andrejs Vasks un Gunita Zariņa.

Katras nozares pētniekiem ir jābūt iespējai pašiem pieskar- ties pētāmajam materiālam, jo, kā saka profesors Artūrs Vīksna,

Arheoloģe Līva Nilsone arheoloģiskajos izrakumos Zvejnieku kapulaukā
Foto no V. Rudovičas arhīva

«svaīgi, ka ne tikai arheologi var paņemt savus atradumus analīzei, bet arī mēs varam nepieciešamo paraugu paņemt ķīmiskajām analīzēm». Atsevišķo materiālu nepieciešams ne vien analizēt, bet arī, pamatojoties uz kopainu, pareizi interpretēt. Atsevišķs fragments jātver kopainā, tas jāizvērtē, jāanalizē, un jāveido hipotēzes par iespējamo vēsturisko situāciju, ko pēc tam var apstiprināt vai noraidīt. Tātad sadarbība ir ļoti nepieciešama gan arheologiem, gan ķīmiķiem. Lai varētu ne tikai formāli veikt analīzes, bet arī interpretēt materiālu, nepieciešamas zināšanas par abām jomām.

Zobi zem asfalta

Kopīgo pētījumu mērķis 2007. gada projektā bija veikt augšņu paraugu ķīmisko izpēti masu apbedījumu kapulaukā un izpētīt lietotos dezinfekcijas materiālus. 2008. gada projekta galvenais mērķis bija noteikt tā laika cilvēku uzturu, jo senā uztura un dzīvesveida jeb paleodiētas (no sengrieķu «palaios» – ‘sens’, «diaita» – ‘dzīvesveids, uztura režīms’) pētījumiem ir nozīmīga loma iedzīvotāju dzīves kvalitātes izvērtējumā.

Pētījumi veikti gan pilsētas, gan lauku teritorijās. Trīs kapulauki bija no Latvijas viduslaiku perioda: Veselavas – 14.–17. gadsimta, Jūrkalnes «Drēbnieku» – 16.–17. gadsimta kapsētu lauku iedzīvotāju apbedījumi un Rīgas Sv. Pētera baznīcas – 13.–17. gadsimta pilsētas iedzīvotāju apbedījumi. Vieni izrakumi notika tagadējā Rīgas centrā – Brīvības ielā 42/44 (Dzirnavu ielas stūrī), kur 14.–17. gadsimtā ārpus toreizējās Rīgas pilsētas mūriem atradusies Sv. Ģertrūdes baznīca un plaša kapsēta ap to.

Iegūtie rezultāti ir pārsteidzoši. Arheoloģiskais materiāls vislabāk bija saglabājies vietās, kuras ilgu laiku bijušas klātas ar asfalta. Augsnes sastāvā bija smilts, kas veicina arheoloģiskā materiāla saglabāšanos. Galvenais izpētes materiāls ir kauli un zobi. Atrokot kaulus, tie ļoti strauji sabrūk, un, ja uzreiz netiek apstrādāti, to saglabāšana vēlākai izpētei ir apdraudēta. Salīdzinoši labāk saglabājas zobi, jo tos pasargā zobu emalja.

Atklājums – mēra laika kapi

Izrakumu laikā Rīgā 2007. gada projekta ietvaros tika izpēti 195 m² kādreizējās Sv. Ģertrūdes kapsētas teritorijas. Ārpilsētas iedzīvotājus ilgstoši apglabājot ierobežotajā kapsētas teritorijā, laika gaitā kapu blīvums arvien pieaudzis, un izrakumu laukumā bija konstatējamas sešas cita virs citas guldītu apbedījumu kārtas. Salīdzinājumā ar pārējo kapsētas teritoriju vēl lielāks apbedījumu blīvums atklājās divās kolektīvo jeb masu kapu vietās, kas izrakumu procesā nosauktas par ziemeļrietumu un dienvidaustrumu apbedījumu grupām. Ziemeļrietumu grupas kolektīvajā kapā – līdz 2 m platā tranšējā vienkopus 7–8 kārtās cits virs cita bija guldīti 120 cilvēki, dienvidaustrumu grupā – 163 cilvēki. Apbedīto atliekas vairumā gadījumu bija anatomiski netraucētas, kas nepārprotami norādīja uz tur guldīto ļaunu apbedīšanu samērā īsā laika sprīdī vai pat reizē. Apbedīto kaulos netika konstatētas varmācīgas nāves pazīmes, tāpēc šķiet, ka masu kapos apbedītie bijuši kādas sērgas upuri. Saglabāties arheoloģiskais materiāls par blakus guldītām veselām ģimenēm – vecāki ar vairākiem bērniem, kuri atradušies cits citam blakus.

Arheoloģiskās liecības lielā mērā apstiprina literatūrā izteiktos apgalvojumus par Sv. Ģertrūdes kapsētu kā vietu, kur apglabāti mēra epidēmijās mirušie. Masu kapi datējami ar 16. gs. beigām – 17. gs. sākumu, kas atbilst Livonijas vēstures avotos dokumentētajai 1602.–1603. gada mēra epidēmijai. Domājams, ka masu kapos apglabātie nav bijuši tikai Pierīgas apkārtnes iedzīvotāji, bet ļaudis no plašākas apkārtnes, kas lielāku kataklizmu laikā saplūduši Rīgas apkārtnē. Tika apstiprināta hipotēze – lai novērstu epidēmijas tālāku izplatīšanos, tika kaisīti dedzinātie dolomītkalķi CaO , MgO , kas laika gaitā augsnē izveidoja dolomītkalķus $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$. Līdzīga parādība konstatēta arī Londonā 1665. gada mēra sērgas upuru apbedījumu vietās, kur netaisni apbedīšanas laikā apkaisīti ar kalķi, lai novērstu «jauno smirdoņu».

Zobos saglabājas visvairāk vēsturiskās informācijas, jo tos no vides iedarbības pasargā emalja

Dzīves kvalitātes noteikšana

Dzīves kvalitātes izpētē Latvijas Universitātes pētniecības projektu grupa balstījās uz 2005. gadā publicētajiem prof. Smrčkas pētījuma rezultātiem par metālisko elementu saturu kaulos 522 indivīdiem, kas iegūti arheoloģiskajos izrakumos 25 dažādu periodu apbedīšanas vietās Eiropā. Pēc elementu īpatsvara kaulaudos var spriest par to, kāds uzturs pārsvarā lietots. Piemēram, paaugstināts cinka un vara līmenis liecina par ievērojamu dzīvnieku proteīnu īpatsvaru uzturā, savukārt

Arheoloģiskie izrakumi Rīgas Sv. Ģertrūdes baznīcas kapsētā. Foto no V. Rudovičas arhīva

Prof. Artūrs Viksna un doktorante Vita Rudoviča

stroncija un mangāna paaugstināta klātbūtne liecina par augu valsts produktu diētu. Noteiktais svina saturs kaulos var tikt izmantots par piesārņojuma indikatoru. Piemēram, lielākais svina saturs kaulaudos atrasts Romas lielāko pilsētu un leģionāru nometņu iedzīvotājiem.

Pēterbaznīcas kapulaukā kaulaudos konstatēts lielāks cinka, stroncija, vara, mangāna un svina saturs nekā Veselavas un Drēbnieku kapulaukā. Pēterbaznīcas kapulaukā kaulaudos vara saturs vidēji ir 10–20 reizes lielāks, kas varētu liecināt par biežāku gaļas lietošanu pārtikā. Sieviešu kaulaudos vērojama tendence palielināties stroncija un mangāna saturam, kas norāda, ka sieviešu uzturā bija vairāk augu valsts produktu nekā vīriešu uzturā.

Vara saturs Veselavas un Jūrkalnes iedzīvotāju kaulaudos ir mazs. Savukārt vara satura Rīgas pilsētas iedzīvotāju kaulaudos raksturo divas datu kopas – viena izkliedēta, otra kompakta. Šo divu kopu veidošanas varētu izskaidrot ar dažādu sociālo stāvokļu iedzīvotāju uzņemtas pārtikas dažādību. Iegūtie rezultāti ļauj secināt, ka Veselavas un Jūrkalnes iedzīvotāju uzņemtais uzturs abos apvidos ir bijis līdzīgs, iespējams, bieži vien trūcīgs, bet Rīgā pie Sv. Pētera baznīcas apbedīto pilsētas iedzīvotāju uzturs bija pilnvērtīgāks un proteīniem bagātāks.

Saindēšanās ar svinu

Veselavā un Jūrkalnē apbedīto cilvēku kaulaudos svina ir samērā maz, bet Rīgas pilsētas iedzīvotāju kaulaudos svins konstatēts ievērojamā daudzumā. Viens no svina piesārņojuma avotiem varēja būt lietotie svina galda piederumi, virtuves trauki, glazētie māla trauki. Vēstures avoti liecina, ka 13.–14. gadsimtā Rīgā lietoti ar svina glazūru klāti sarkanmāla galda trauki, kas ievesti no Dienvidskandināvijas. Tas varētu būt lielākais svina piesārņojuma avots, kas pasliktināja ēdiena un līdz ar to cilvēku dzīves kvalitāti. Tajā laikā svins bija viens no visplašāk izmantotajiem metāliem, no tā tika darināti dažādi metāla priekšmeti, rotaslietas utt. Nabadzīgajiem cilvēkiem nebija rotaslietu, un viņu kaulos nav konstatēta svina, vara vai niķeļa klātbūtne.

Tomēr domājams, ka galvenais svina piesārņojums organismā nonāca ar dzeramo ūdeni. Svaiga ūdens piegāde bija viena no galvenajām Rīgas iedzīvotāju problēmām, un apkārtējās vides piesārņojums spieda meklēt tālākus ūdens ieguves avotus. Iedzīvotāji bija spiesti piegādāt ūdeni ar nēšiem un pajūgiem no Daugavas. Pirmo centralizēto ūdensvadu Rīgā atklāja 1663. gadā. Vecrīgas arheoloģiskajos pētījumos atsevišķi ūdensvada posmi konstatēti samērā bieži. Vairākus metrus

garās caurules gatavoja no priedes balķiem, to viduci izurbjot ūdens teknes. Koku posmu sasaistīšanai un cauruļu atzarojumu veidošanai izmantoja īpašus savienojumus no dažāda garuma svina caurulēm. Svina izmantošana ūdensvada izveidē, kā arī zemā Daugavas ūdens kvalitāte nenāca par labu Rīgas iedzīvotāju veselībai. Nekvalitatīvais ūdens bija arī viens no galvenajiem epidēmiju (mēra, holēras) izplatīšanās cēloņiem, un, kā liecina analīzes, svins uzkrājās organismā.

Baznīcas krīts vai mūris?

Fizikāli ķīmisko metožu lietošana Latvijas bioķīmiskajā izpētē jāturpina, lai varētu apstiprināt vēstures avotos rodamos faktus. Piemēram, Sv. Ģertrūdes kapulauka pētījumos atklāts, ka iedzīvotāji dezinficēšanai izmantojuši baznīcas krītu. «Var pat atklāt, kur atradās baznīcas krīta kaudze, kuru izmantoja kā dezinfekcijas līdzekli mēra laika kapos,» skaidro profesors Artūrs Viksna.

Zinātnes nozares XXI gadsimtā ir ļoti nošķīrušās, specializējusās, attīstījušās, un sadarbības prasmes ir ļoti nepieciešamas iespējami precīzai iegūto materiālu interpretācijai. «Bija mums tāds gadījums, ka tika atpazīta nevis baznīcas krīta kaudze, bet baznīcas mūra fragments no 16. gadsimta. Ja to sākumā redz reāli dabā, tad kļūdas var novērst jau pašā sākumā,» tā profesors Artūrs Viksna. Profesors stāsta arī par gadījumu, kad kaulā tiek konstatēts ļoti liels daudzums vara. Izrādījies, ka šis cilvēks apglabāts kopā ar vara rotu. Tad bijušas jāņem jaunas analīzes citā vietā. Mūsdienās rotās ir aizliegts lietot niķeli, jo tas atstāj nevēlamu ietekmi uz cilvēka organismu – no ādas virsmas niķelis pāriet ķermenī un tajā uzkrājas. Pēc profesora teikā, mūsdienās niķelis esot vēl sastopams bērnu rotaslietās, jo šī joma pagaidām tiek vismazāk kontrolēta.

«Veiktais darbs dod zināmu ieskatu par Latvijas viduslaiku iedzīvotāju paleodiētu. Uzskatām, ka iegūtie rezultāti ir ticami un tos var iekļaut vienotā kopainā, raksturojot iedzīvotāju paleodiētu Eiropas teritorijā,» tā projektu vadītājs Artūrs Viksna. Izdarot ķīmiskās analīzes, var izvirzīt hipotēzes par cilvēku dzīves paradumiem, darbu, cilvēku pārvietošanos. «Piemēram, turpinot pētījumus, varētu pateikt, vai cilvēki gāja zvejot uz Burtnieku ezeru vai uz jūru. To varētu noteikt pēc hlora izotopa vai stroncija izotopa*,» atzīst profesors Artūrs Viksna. Vēsturieki un arheologi sadarbību turpinās, lai noskaidrotu cilvēku uzturu un dzīves paradumus.

* Izotopi ir viena un tā paša ķīmiskā elementa atomu paveidi, kuriem ir vienāds kodolu elektriskais lādiņš (vienāds protonu skaits), bet dažādi masas skaitļi (dažāds neitronu skaits); ķīmiskās īpašības izotopiem ir vienādas.

The invisible gold and the quality of life

Analyses for the chemical characterization of archeological material can be carried out in Latvia

Archeological material is the invisible treasure of the territory of Latvia. In comparison to other countries, it is very well-preserved, thanks in part to the chemical composition of the soil. A close cooperation has developed among the Faculty of History and Philosophy, Institute of the History of Latvia, and the Chemistry Faculty of the University of Latvia, and for the past two years, the institutions embark on new joint projects. Up to now, two joint projects of archeology and chemistry have been implemented in Latvia, which made use of physical methods of chemistry for bioarcheological investigation. Before these projects, no chemical characterization of archeological material has been carried out in Latvia. Head of both projects was Professor Artūrs Viksna. The aim of the joint project of 2007 was to perform the chemical investigation of soil samples from a mass burial site and to investigate the disinfection materials used. The main aim of the project of 2008 was to investigate the food of the people of the Middle Ages because investigations of the ancient nourishment and lifestyle, or the so-called Paleolithic diet, are very important in assessing the quality of life of the people in that time.

Otrajās mājās — Latvijā

Anna RADZOBĒ

Vienpadsmit studenti no Gruzijas, kas apgūst zinības Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē Eiropas studiju maģistra programmā, Latvijā dzīvo jau pusgadu. Pirmo reizi par viņiem stāstījām *Alma Mater* 2008. gada ziemas numurā. Kā salīdzinājumā ar brīdi pēc ierašanās ir mainījušies viesstudentu iespaidi par mūsu valsti, studijām un studiju biedriem? Par to stāsta Eiropas studiju programmas direktore profesore Tatjana Muravska, kā arī paši studenti.

Eiropas studiju maģistra programmas direktore prof. **Tatjana Muravska** uzskata, ka maģistra programmas pirmajā kursā pašlaik izveidojusies labi integrēta grupa, kurā iekļaujas gan latviešu, gan ārvalstu studenti.

Gruzijas pārstāvji nav vienīgie ārzemnieki, kas studē šajā programmā, ir ieradusies programmas «Erasmus» studente no Turcijas, kā arī studenti no ASV, Azerbaidžānas, Itālijas un Rumānijas.

Pašlaik ir samērā grūti salīdzināt, kāds bija Gruzijas studentu darba stils pirms ierašanās Latvijā. Rudens semestrī, kad studijas tikko uzsāktas, cilvēki izturējās noslēgtāk, taču tagad viņi jūtas labi un komfortabli un savā uzvedībā neatšķiras no pārējiem studentiem.

Studiju brauciens uz Briseli šā gada martā noteikti deva ieguldījumu Gruzijas studentu integrācijai Latvijas vidē. Viņi, pavadīdami vairākas dienas autobusā kopā ar citiem studentiem, labāk iepazīna cits citu un sadraudzējās. Izveidojusies neformālā komunikācija palīdz sadarboties studiju procesā, līdz ar to šis process kļūst produktīvāks. Eiropas Savienības institūciju, īpaši Parlamenta un Eiropas Kopienu tiesas (EKT) apmeklējums paplašināja studentu priekšstatus par Eiropu. Jaunie iespaidi

veicināja arī zinātnisko interesi – agrāk visi studenti grasījās rakstīt par savu valsti un tās iekļaušanos Eiropā, taču tagad aktuālas kļūst arī citas tēmas, kas saistītas, piemēram, ar migrāciju, ES institūcijām.

Eiropas studiju programmas pirmajā kursā ir izveidojusies patiesi starptautiska vide, kas veicina komunikāciju un sadarbību – tas ir galvenais sasniegums.

Latvijas Universitātē pašlaik saņem pieteikumus arī no citiem Gruzijas studentiem, kas vēlas studēt Eiropas studiju maģistra programmā. Taču jāreķinās, ka pašreizējo studentu ierašanās šeit ir pilotprojekts, kura īstenošana atkarīga no Eiropas Komisijas piešķirtā finansējuma.

Studiju brauciens uz Briseli šā gada martā bija ieguldījums Gruzijas studentu integrācijai Latvijas vidē

Iespaidos par pagājušo studiju gadu, politisko situāciju Latvijā un Gruzijā, kā arī vasaras plāniem dalās **Levans Kikvidze** un **Ketevana Kukhianidze**.

– Kāds jums bija šis semestris un pirmais studiju gads Latvijā?

Ketevana: Tas bija grūts, jo nācās pielāgoties jaunajiem apstākļiem un videi. Sarežģīti adaptēties dzīvei kopmītnēs, studiju sistēma ir atšķirīga no pierastās. Kopumā to vērtēju kā labu adaptācijas treniņu, tagad apzinos, ka varu daudz vairāk izdarīt, un jutos drošāka pēc šo grūtību pārvarēšanas.

Levans: Studijas ir interesantas, taču arī man bija grūti uzsākt mācības. Angļu valodu esmu apguvis kā atsevišķu priekšmetu gan skolā, gan augstskolā, taču šeit angliiski notiek visi kursi. Liels ieguvums, ko dod studijas šajā programmā, bija iespēja apmeklēt Briseli. Man īpaši atmiņā palicis Eiropas Parlaments, Eurostat, EKT.

– Ko jaunu jums devis studiju brauciens uz Briseli?

Ketevana: Mēs ieguvām daudz jaunu zināšanu par institūcijām un to, kā funkcionē ES pārvaldes sistēma. Visa brauciena laikā biju aktīva, runāju ar satikto iestāžu pārstāvjiem, dibināju kontaktus. Ja dota iespēja ar viņiem sazināties, tā jāizmanto, jo noteikti noderēs tālākajās studijās, īpaši rakstot maģistra darbu. Esmu ieguvusi bakalaura grādu tiesību zinātnēs, tāpēc ar īpašu interesi apmeklēju EKT. Noderīga bija arī vizīte ar migrāciju saistītajās iestādēs, jo plānoju maģistra darbu rakstīt par cilvēku tirdzniecības apkarošanu.

Latviešu studenti visa brauciena laikā izturējās draudzīgi, un tas palīdzēja iejusties kolektīvā un labi pavadīt laiku arī vakaros, apmeklējot Briseles vecpilsētu.

Ceļot autobusā kopā ar latviešu studentiem bija ļoti jautri, esmu ieguvusi jaunus draugus. Braucām cauri Lietuvai, Polijai un Vācijai, tādējādi varējām apciemot ne tikai Briseli, bet apskatīt arī citas Eiropas valstis. Šī noteikti bija vērtīga pieredze.

– Ko vēl bez Rīgas esat apskatījuši Latvijā?

Ketevana: Kopā ar draugiem no Turcijas un Azerbaidžānas bijām Jūrmalā un Siguldā. Jūra pie jums nav tik dziļa, tajā var tālu iebrist, turklāt smiltis ir tikpat baltas kā Kanāriju salu pludmalēs.

Levans: Man visvairāk patika Sigulda, jo tajā ir kalni. Es pavadīju bērnību kalnainā vietā, tāpēc tie man atgādināja mājas. No Jūrmalas, kur esmu bijis kādas piecas reizes, atmiņā visvairāk palikusi neparastā Dzintaru koncertzāle.

– Ko jūs domājat par to, kas pašlaik risinās Latvijā?

Levans: Nejūtu, ka situācija būtu ļoti smaga. Protams, problēmas pastāv, taču daļēji tajās vainojama arī pašreizējā ekonomikas krīze visā pasaulē. Gruzijā cilvēkiem ir cits temperaments, latvieši ir mierīgāki. Mēs vairāk izsakām savu nostāju, piedaloties demonstrācijās. Piemēram, tie paši cilvēki, kas 2003. gadā ievēlēja prezidentu Mihailu Saakašvili, tagad nevēlas, lai viņš joprojām atrastos pie varas, tāpēc rīko demonstrācijas. Latvija šajā ziņā ir klusa, nav publisku protestu. Es dzīvoju pašā Rīgas centrā, taču nekad vēl neesmu redzējis lielu publisku demonstrāciju.

Ketevana: Man īpaši nepatīk, ka Gruzijā notiek tik daudz demonstrāciju, jo tas parāda, ka situācija valstī nav stabila. Es ceru, ka tā drīz stabilizēsies. Pie mums lēmumus parasti pieņem valdošā elite, taču tas jādara vairāk cilvēku interesēs. Šajā jomā es redzu lietas, kas jāuzlabo.

Levans: Runājot par Latvijas politiku, zinu, ka 6. jūnijā jums būs pašvaldību vēlēšanas. Man ir draugs, kurš arī kandidē. Es

Ketevana un Levans pavasara semestra beigās

to nezināju un biju pārsteigts, ieraugot viņa fotogrāfiju kandidātu sarakstā.

Kā zināms, Gruzijai ir konflikts ar Krieviju, taču ar vietējiem krieviem mēs sadzīvojam labi. Studējot Latvijā, ir iespēja iepazīt gan latviešu, gan krievu tautas kultūru.

– Kādi ir jūsu plāni nākamajai vasarai?

Ketevana: Šajā vasarā plānoju doties atpakaļ uz savu valsti, Latvijā atkal būšu augusta beigās. Man pietrūkst ģimenes, pirmais gads Rīgā bez tās nebija viegls. Palīdzēja citu ārzemju studentu atbalsts, kuri mācās mūsu kursā. Arī studiju vide Universitātē ir patīkama.

Levans: Mans brālēns dzīvo Minhenē, gribu aizbraukt pie viņa ciemos, tad abi dosimies apceļot Eiropu. Plānojam doties uz Romu un Vīni. Šajā pavasarī jau esmu bijis Tallinā, tā izskatās līdzīga Rīgai, tikai Rīga šķiet vēsturiskāka.

– Ko vēlaties darīt papildus studijām nākamajā studiju gadā?

Levans: Ceru, ka vēlēšanas noritēs bez aizķeršanās nākamajā akadēmiskajā gadā, kad atgriezīšos, politiskā un ekonomiskā situācija Latvijā būs uzlabojusies. Cenšos mācīties latviešu valodu, gan neapmeklējot kursus, bet sarunvalodas līmenī. Dažus izteicienus esmu apguvis, un latvieši ir ļoti laimīgi, kad cenšos runāt viņu valodā.

Ketevana: Es labprāt pamācītos latviešu valodas kursus, taču pašlaik tie ir dārgi. Cenšos lasīt par Latvijas pagātni, vēsturiskajiem notikumiem, lai labāk iejustos valstī.

Levans: Esmu Latvijā ļoti iejuties. Aprīlī desmit dienas viesojos Gruzijā un brīvdienu beigās teicu draugam, ka laiks atgriezties otrajās mājās.

Foto no personīgā arhīva

In the second homeland – Latvia

In autumn 2008, 11 students from Georgia were enrolled at the MA programme «European Studies» offered by the Faculty of Economics and Management of the University of Latvia. Their studies here are funded by the European Commission. The students and the director of the programme, Professor Tatjana Muravska, tell us how the impressions about the country, the studies, and fellow students have changed in comparison to the time shortly after the arrival. The young people also emphasize the experience of visiting the European Parliament.

Uz studijām ar «Ceļamaizi»

Anna PLATPĪRE

Latvijas Universitātes Fonda sociālo stipendiju «Ceļamaize» jaunieši saņems jau ceturto gadu. 2008./2009. akadēmiskajā gadā par godu Latvijas Universitātes 90. gadadienai stipendiju saņems 90 jaunieši, kuri aktīvi piedalījušies skolas sabiedriskajā dzīvē, kuriem ir bijušas labas sekmes, kuri ir centīgi un spējīgi mācībās un kuriem ļoti nepieciešams finansiāls atbalsts studijām Latvijas Universitātē. Līdz šim stipendiju saņēmuši jau 75 jaunieši, un stipendiātu vidū bijuši gan skolu tikko beigušie, gan tie, kas LU mācās pirmajosursos. Vienīgais, kas vieno šos jauniešus, ir saņemtā stipendija, bet katra dzīves stāsts, nākotnes mērķi un sapņi atšķiras.

Vladislavs Nazarenko «Ceļamaizes» stipendiju saņēmis jau divas reizes. Pirms gada viņš ieguva stipendiju, jo viss atbilda nosacījumiem: ģimenes materiālais stāvoklis, aktivitāte sabiedriskajā dzīvē, bija arī labas sekmes. Viņš studē LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē par informātikas skolotāju, aktīvi piedalās fakultātes sabiedriskajā dzīvē – ir kursa vecākais, interesējas par dažādām konferencēm, tajās arī piedalās un lielāko daļu laika velta mācībām.

Vladislavs savulaik ieguvis 2. vietu datorspēju čempionātā, pats salicis savu datoru, bet nu jau sešus gadus nodarbojas ar austrumu cīņām un bieži dodas izbraukumos ar velosipēdu.

Studijas

Vladislavs sākotnēji gribēja kļūt par angļu valodas skolotāju, bet B līmenis angļu valodas centralizētajā eksāmenā un lielais konkurss uz šo studiju programmu neļāva konkurēt ar citiem jauniešiem. Viņš jau 11. klasē, gadu ātrāk nekā citi skolēni, bija nokārtojis centralizēto eksāmenu informātikā. Angļu valodas eksāmena līmenis arī bija pietiekami labs, lai iestātos LU Lietišķās informātikas skolotāja studiju programmā budžeta vietā.

Vladislavs jau sešus gadus nodarbojas ar austrumu cīņām

Stipendija izcilai izglītībai
Ceļamaize

Latvijas Universitātes Fonds

Jaunietis teic, ka patiesi izbauda studijas Universitātē. Viņš uzskata, ka fakultātē visi strādā vienoti un tajā var iegūt labas zināšanas. Par piemēru viņš min semināru didaktikā, kas studentiem ļāvis domāt par to, kā skolās trūkst, lai informātikas stundas būtu labas un skolēniem saprotamas.

Vladislavs pats piedalās konferencēs, un pēdējā lasīja referātu par to, kā interneta žargons ietekmē ikdienas valodu. Viņš secinājis, ka visvairāk tas ietekmē pusaudžu valodu, kuri šo žargonu uztver jau kā dabisku valodas formu. Vladislavs arī skaidro, ka, bieži lietojot valodā abreviāturās, cilvēkiem var rasties nopietnas problēmas ar domāšanu.

Šogad pedagoģijā Vladislavs rakstīs darbu par to, kā skolotājs var palīdzēt mācīšanās procesā bērniem ar īpašām vajadzībām. Viņš jau ir bijis skolā un veicis pētījumus, runājis ar bērniem un skolotājiem, bet līdz darba beigām vēl ir daudz darāmā.

Vērtējot pasniedzēju un studentu savstarpējās attiecības, Vladislavs uzskata, ka studenta aktivitāte ir daļēji atkarīga no pasniedzēja. Svarīgi, lai pasniedzēji informē studentus par iespējām piedalīties semināros, konferencēs, diskusijās un citās aktivitātēs, jo tas rosina studentus domāt par savu priekšmetu un rakstīt darbus, pētīt un izziņāt.

Pasniedzējus fakultātē nākamais skolotājs vērtē kā zinošus un gudrus. Par piemēriem viņš min pasniedzējus Juriju Kuzminu un Imantu Gorbānu, kas pirmie Latvijā izpētījuši un iepazīnuši datortehniku, strādājuši ar novitātēm un apguvuši jaunāko informāciju savā jomā.

Vladislavs atzīst, ka mācās daudz, bet brīžiem, līdzīgi kā citus studentus, arī viņu piemeklē slinkums. «Svarīgi, lai ir interese par mācībām,» skaidro Vladislavs. Ja priekšmeti ir interesanti,

Rūta Krastiņa, LU pilnvarotā pārstāve M. V. Petkevičs novēlētājam mantojumam, pasniedz Vladislavam diplomu par «Ceļamaizes» stipendiju 2008. gadā

tad viņš jūtas aizrauts un ir gatavs visu dienu pavadīt mācoties. Kopumā viņam atzīmes ir labas, bet ne labākās kursā.

Sabiedriskā dzīve

Vladislavs pirmkārt meklē iespējas piedalīties pētījumos un konferencēs. Arī kursā, kurā ir astoņi cilvēki, viņš cenšas izpausties. Viņš ir kļuvis par kursa vecāko un kopā ar kursa biedriem labprāt dodas izbraukumos uz Jūrmalu vai citām vietām.

Lielu daļu brīvā laika Vladislavs velta austrumu cīņām. Viņš nodarbojas ar dažādiem austrumu cīņu novirzieniem, tai skaitā karatē, kobudo, iaido un citiem. Ar cīņām jaunais informātikas skolotājs nodarbojas jau sešus gadus un stāsta, ka treniņi un fiziskās aktivitātes ļāvušas viņam atrast pašam sevi. Laikā, kad uzzināja par cīņas mākslām un sāka trenēties, viņš attīstījās lēnāk nekā citi skolēni, tādēļ viņam pat bija jāmaina skola. Tomēr trenēdamies viņš atguva iekavēto un pārsteidza pat skeptikus.

Vladislavs skaidro, ka viņam visu laiku ir patikušas cīņas mākslas, tomēr ģimenei pietrūka naudas, lai samaksātu par treniņiem. Vladislavs lūdzis draugam, kas ar austrumu cīņas mākslām nodarbojies jau vairākus gadus, viņu trenēt. Abi jau nīši tagad īrē zāli un trenē arī citus interesentus.

Runājot par austrumu cīņu saderību ar informātiku, Vladislavs stāsta, ka svarīgi, lai ķermenis būtu kustībā un būtu nodarbināts. Cīņas mākslas viņam dod gan fizisku spēku, gan spēju mācīties, kas jo īpaši parādās pēc treniņiem. Paralēli treniņiem viņš labprāt brauc ar divriteni, un 40 km ir jau pierasta distance.

Vladislavs atceras, ka viņa pirmais dators bija vecs un ļoti lēns, jo ģimene dārgāku un labāku nevarēja atļauties. Tomēr nākamā datoru viņš izveidoja pats, saliekot kopā dažādas detaļas. Toreiz viņam bija 13 gadu, un dators nebūt neizdevās spīdoši. Tagad viņš sapņo par braucienu uz kādu no datortehnikas izstādēm ārzemēs, kur tiek prezentēti dažādi jaunumi un aktualitātes. Piemēram, «Consumer Electronic Show» Sanfrancisko būtu lieliska iespēja uzzināt par daudziem jaunumiem, pašam pastāstīt par savām idejām un rast jaunus kontaktus un varbūt arī darbvietu.

Nākotnes profesija

Vladislavs uzskata, ka skolotāja profesija vienmēr būs svarīga un jo īpaši būs nepieciešami labi, zinoši un skolēnus mīloši skolotāji. Viņš arī uzskata, ka informātikas zināšanas ir svarīgi apgūt jau skolā, jo laiks ir mainījies, un tagad ir svarīgi zināt pamatprincipus, kā darbojas dators un programmas. Katram jāzina, kā strādāt ar datoru, jo tas veicina iespējas atrast darbu un ļauj iet līdzī laimam.

Tomēr Vladislavs uzskata, ka ideāla skolotāja nav, jo katram skolēnam tas ir citādāks. Viņš gan ir pārliecināts, ka skolotājam laikus vajag izvirzīt precīzus mērķus un atrast atbilstošu audzināšanas modeli, kas derētu skolēnu vajadzībām. «Vislabākais skolotājs ir tāds, kas lieto dažādas mācīšanas metodes un pasniedz priekšmetu interesanti. Ideāls skolotājs ir tāds, kam patīk sava profesija un patīk bērni,» saka Vladislavs.

Viņš pats gribētu skolā strādāt jau pēc gada, lai gan priekšā vēl gandrīz divi studiju gadi. Vislabprātāk jaunais informātikas skolotājs pasniegtu 29. vidusskolā, kur savulaik pats arī mācījies, tomēr svarīgāk par to, lai nokļūtu tieši savā skolā, ir dabūt darbu, un, ja viņam būs kabinets, bērni un datori, tad ar to būs pietiekami.

Stipendija šogad

Vladislavs domā, vai pieteikties sociālajai stipendijai «Ceļmaize» vēlreiz, tomēr ir gatavs meklēt veidus, kā saņemt papildu finansiālu atbalstu, kamēr vēl studē Universitātē. Viņš priecāsies, ja stipendiju saņems kāds cits, kam tā būs vairāk vajadzīga.

Vladislavs jau šajā rudenī ir gatavs strādāt ne tikai par skolotāju, bet pieņemt arī citus darba piedāvājumus, tomēr svarīgākais ir pabeigt studijas un uzsākt darbu skolā.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES FONDS

Latvijas Universitātes Fonds darbojas kopš 2004. gada un ir respektabla mecenātisma organizācija, kas sadarbībā ar izglītības mecenātiem un atbalstītājiem uzņemas rūpes par izcilie, centīgiem un motivētiem studentiem, arī tiem, kuriem ir nepietiekams materiālais nodrošinājums.

LU Fonds 2009./2010. akadēmiskajā gadā piedāvās vairāk nekā 300 stipendijas topošajiem un esošajiem studentiem.

Uz stipendijām var pretendēt visu studiju programmu studenti – arī tu! Seko līdzi stipendiju izsludināšanai un pieteikšanās termiņam LU Fonda mājaslapā www.fonds.lv

Sākot ar šo akadēmisko gadu, lai atvieglotu pieteikšanās kārtību stipendijām, būs iespējams aizpildīt *on-line* anketu mājaslapā www.fonds.lv

Dāvis Braučs studē LU Sociālo zinātņu fakultātē (SZF)

Komunikācijas zinātnes bakalaura programmas 2. kursā. Viņš pastiprināti interesējas par reklāmas un subkultūras jomu, un fakultātes sabiedriskajā dzīvē piedalās, vadot Studentu pašpārvaldes Sabiedriskā attiecību komisiju, veidojot pasākumus un to māksliniecisko apdari. Brīvajā laikā nodarbojas ar kalnu slēpošanu un ģitārspēli, bet tālā nākotnē pieļauj iespēju kļūt par sociālo zinātņu pasniedzēju. Pagājušajā gadā viņš ieguvis stipendiju «Ceļmaize», pateicoties labām sekmēm studijās, sabiedriskajām aktivitātēm un pētnieciskajai darbībai.

Studijas

Studēt Komunikācijas zinātnes programmā Dāvis izlēma, balstoties uz programmas piedāvājumu, kas apvienoja trīs galvenos principus viņa studiju jomas izvēlē: interese par nozari, esošo spēju atbilstība un karjeras iespējas. Arī interesantie pasniedzēji un modernās mācību metodes bija stimulējoši argumenti. Papildu izaicinājums bija ievērojamais konkurss, kas bija viens no lielākajiem LU. Jau vidusskolā Dāvis izstrādāja zinātnisko darbu par Siguldas jauniešiem kā medijos izvietotās reklāmas mērķauditoriju un Sociālo zinātņu fakultātes rīkotajā konkursā ieguva 1. vietu, kas nozīmēja garantētu vietu Komunikācijas zinātnes programmā.

Studiju procesā Dāvis atzinīgi vērtē to, ka nodarbībās tiek rādītas prezentācijas un filmas, iespējams izmantot datubāzes ātrai un ērtai informācijas iegūšanai. Fakultātes telpu mājīgā atmosfēra ir iemesls biežāk aiziet uz fakultāti iedzert tēju vai palasīt jaunākos žurnālus bibliotēkā. Tā ir vieta, kur patīkami atgriezties.

Tomēr Dāvis atzīst, ka daži pasniedzēji ne vienmēr ir spējīgi pielāgoties moderno tehnoloģiju iespējām. Viņš arī uzskata, ka teorijas nozīme studijās ir pārspīlēta.

Dāvis visatzinīgāk vērtē Līgas Baranovskas un Ulrikas Rūpās lekcijas par reklāmas stratēģijām un reklāmas tekstiem, jo abas pasniedzējas darbojas reklāmas jomā un aizraujošo lekciju saturu pamato ar piemēriem no savas pieredzes. Viņš arī velta labus vārdus pasniedzējam Rolandam Tjārvem, jo viņa vērtīgā pieredze devusi plašu izpratni par mediju vidi Latvijā.

Pēc bakalaura grāda iegūšanas Dāvis domā mācīties filozofijas maģistrantūras programmā vai doties mācīties uz ārzemēm, bet jau tagad zina, ka neturpinās mācības maģistrantūrā komunikācijas zinātnē.

Sabiedriskās dzīves mutuoļos

Lai gan vidusskolā Dāvis izvēlējās neiesaistīties skolas dzīvē, SZF jau pirmajā gadā viņš kandidēja Studentu pašpārvaldes vēlēšanās ar sarakstu Pozitīvo pārmaiņu partija. Viņš skaidro, ka studentu kultūras un izglītības pasākumu organizēšana ir pavisam citā līmenī nekā vidusskolā. Šeit ir lielākas iespējas izpausties, lielāks mērogs un jauni izaicinājumi, jo ir svarīgi uzrunāt studentus inteligēnti un oriģināli un likt saprast, ka studentu pasākumi ir kvalitatīva alternatīva dārgiem popkultūras izklaides pasākumiem. Nākas saskarties ar problēmu, ka SZF studenti ir ļoti aizņemti darbā, mācībās un personiskajā dzīvē, līdz ar to viņi nav aktīvi studentu pasākumu apmeklētāji.

Otrajā semestrī Dāvis organizēja radošo vakaru «Ziedonis ķīrsi», kur viesojās literāti Kārlis Vērdiņš un Rolands Briedis, akustiskā grupa un improvizācijas teātris «Laiva». Tas kļuva par vienu no gada interesantākajiem notikumiem fakultātē. Pēc tam turpinājās notikumi: SZF fotostends, Pirmsaristoteļa programma, *fleš-mobs* pret plastmasas maisiņiem veikalā «Supernetto», ziedojuumu akcija bibliotēkā «Padod lādētāju!», pirmkursnieku iesvētību nodrošināšana, SZF un *fizmatu* Ziemassvētku labdarības balles reklāma un dekorēšana, studentu tūre uz Siguldas slēpošanas kalniem, snovborda filmu pēcpusdienu ar Ināru Bīrmani, studentu mājaslapa *teirszf.lv*, Skolēnu infodienas koordinēšana.

Pašlaik Dāvis vada pašpārvaldes Sabiedrisko attiecību komisiju, kas izvērsusi plašu sadarbību ar fakultātes vadību SZF reklamēšanā potenciālajiem studentiem. Komisija darbojas gandrīz kā reklāmas un sabiedrisko attiecību aģentūra, kurā strādā plānotāji, reližu rakstītāji, interneta kontaktu uzturētāji, sponsoru grupa un radošā grupa. Radošā grupa jāizceļ īpaši, jo tās radītie dizaina un verbālie šedevri veido pašpārvaldes un SZF korporatīvo tēlu, palīdz atšķirties no citām pašpārvaldēm, fakultātēm un augstskolām.

Dāvis dzīvo no fakultātes netālaļā studentu viesnīcā Maskavas forštatē. Viņš stāsta, ka tur tapušas trakākās revolucionārās idejas, un Dāvja 407. istaba kļuvusi par tikšanās vietu. Kopmītnes esot arī viena no sabiedriski aktīvākajām vietām, un, pateicoties tam, students nodibinājis jaunus kontaktus un piedalījies auglīgās un radošās diskusijās. Tomēr Dāvis uzskata, ka *kojās* pietrūkst vientulības un iespējas pabūt vienatnē, tāpēc viņš cer, ka nākamajā studiju semestrī izdosies atrast kādu citu apmešanās vietu.

Dāvis šogad domā pieteikties Kristapa Morberga izcilības stipendijai

Dāvis aktīvi iesaistās fakultātes sabiedriskajā dzīvē

Nākotnes profesija

Bērnības sapņos bijušas profesijas, sākot no gaisa balona pilota, beidzot ar vilciena mašīnistu, tomēr tagad Dāvja vīzija saistās ar radošo industriju sfēru. Radošā direktora vizītkarte nopietnā reklāmas aģentūrā būtu Dāvja atskaite punkts tam, ka pašreizējā vīzija ir piepildīta un tālāk var doties, kur sirds rāda, – uz krišnaītu klosteri, Jaunzēlandes alpiem vai Sociālo zinātņu fakultāti par lektoru.

Par profesijas etalonu Dāvis atzīst daudziem zināmo Ēriku Stendzenieku, kurš darbojas reklāmas aģentūrā «MOOZ!». Viņš uzskata, ka šīs aģentūras reklāmas šedevri nav nonivelēti līdz parastuma standartiem, kuros lielākoties tiek atražoti prasti un garlaicīgi saukļi, stereotipiski simboli bez radošuma devas.

Dāvim ir svarīgi nevis doties prom no Latvijas, bet tas, lai darbs piepilda idejām bagātu ikdienu un rutīna ir tikai nākotnes bēds. «Tas ir izaicinājums attīstīt savas biznesa idejas Latvijā,» saka Dāvis, jo uzskata, ka Latvijas tirgus ir smagnējs, tas nav atvērts talantīgiem cilvēkiem, jo naudas iespējas un sakari nosaka daudz vairāk nekā talants un spējas.

Dāvis atzīst – tajā, ka Latvijas jaunajā paaudzē tik maz parādās radošais, dabiskais, intuitīvais, vainīgas ir mācīšanas metodes, kas jau no 1. klases neiemāca domāt loģiski, racionāli un neattīsta intuitīvo, sajūtu pasauli. Lai atgūtu bērna brīvo domāšanu, tā jāmacās no jauna. To viņš attiecina arī uz sevi pašu.

Stipendija šogad

Arī šogad Dāvis meklēs finansiālu atbalstu savām studijām. Uz stipendiju «Ceļamaize» šogad neplāno pieteikties, bet domā pieteikties Kristapa Morberga izcilības stipendijai un arī meklēt iespējas saņemt kādu ārvalstu stipendiju.

Foto no personīgā arhīva

A head start to studies with «Ceļamaize»

Each year about 20 people receive the scholarship «Ceļamaize» (the word denotes any start-up minimum given to someone) intended for students that are successful in their studies and social life, but their income puts them in a position to search additional living means.

University of Latvia magazine *Alma Mater* met two of the scholarship receivers – Vladislavs Nazarenko and Dāvis Braučs. Vladislavs studies to become a teacher of informatics and has found himself in the world of martial arts. Dāvis studies communication and organizes the social life of the Faculty of Social Sciences. Two different young people, each with their own story and goals, they are united by the «Ceļamaize» scholarship. More on the scholarships of the University of Latvia Foundation at: www.fonds.lv.

Rododendru karaļvalstī

Anna Platpīre

Babītē ir Latvijas Universitātes rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava. Pārsimts metru no Babītes dzelzceļa stacijas priežu mežā 12 ha platībā aug rododendru krūmi. Dienā, kad tur viesojos, rododendri vēl nebija saplaukuši, tikai vietām manāmi krāsaini ziedi, bet maija beigās un jūnija sākumā priežu mežs ir vienos ziedos. Dārzu 1980. gadā izveidoja Latvijas Universitātes profesors RIHARDS KONDRATOVIČS.

– Jūs ar Latvijas Universitāti esat saistīts jau gadu desmiem, vai atceraties, kā tas viss sākās?

– Es ar LU esmu saistīts jau kopš 1950. gada. Pēc vidusskolas beigšanas iestājos Bioloģijas fakultātē. Pēc piecus gadus ilgām mācībām kļuva par augu fiziologu, ieguva diplomu: bioloģis fiziologs, bioloģijas un ķīmijas skolotājs.

Sekmes man bija mainīgas, kā jau katram studentam. Kad pabeidzu fakultāti, man bija 23 gadi. Pēc tam es vienu mēnesi nostrādāju par laborantu Bioloģijas fakultātē un tūlīt pēc tam tiku iecelts par Botāniskā dārza direktoru. Mans priekšgājējs bija Aldonis Vēriņš, tagad žurnāla «Dārzs un Drava» galvenais redaktors. Toreiz viņu kā trīsdesmittūkstošnieku aizsūtīja darbā uz kolhozu. Tajā laikā Hruščovs nolēma celt lauksaimniecību un jaunus, enerģiskus partijas biedrus, kopā 30 000, sūtīja uz laukiem. Vēriņu aizsūtīja uz Valmieras rajona kolhozu «Zelta druva», bet mani iecēla viņa vietā.

– Kāpēc tieši jūs iecēla par Botāniskā dārza vadītāju?

– Es domāju, ka rektors toreiz prasīja dekānam kādu cilvēku, kas varētu vadīt Botānisko dārzu, un es biju aktīvs komjaunatnē, darbojos arī zinātniskajā biedrībā. Toreiz mācību prorektors Senkāns atveda mani uz Botānisko dārzu kā uz

gadatirgu un stādīja priekšā darbiniekiem: te būs jūsu jaunais priekšnieks.

1957. gadā sāku strādāt ar rododendriem, savācu kolekciju un 1964. gadā pēc septiņu gadu darba aizstāvēju zinātnu kandidāta disertāciju. 1965. gadā mani pārcēla uz Bioloģijas fakultāti par dekānu. Pirms manis tur bija docente Eglīte. Bioloģijas fakultātes ēka atradās Alberta ielā, tur, kur tagad Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte. Tajā laikā tur darbojās krāsns apkure. Ēkā bija 50 krāsni, ko kurināja divi kurinātāji, varat iedomāties! Parasti pagalmā bija savesta slapja malka, tikko no meža, un vīri ar somām uz muguras stāipīja to malku un kurināja krāsni. Slapjā malka pīkstēdama dega un nedeķa nekāda siltuma. Bija šausmīgs sals, lekcijās sēdējām mētelos. Pēc tam taisījām kapitālo remontu: visas krāsni jāucām nost, uztaisījām gāzes apkuri, ievilkām gāzi, ierīkojām kurtuvi, un tad mums bija svētki. 1966. gada rudenī viss bija pabeigts, iekurinājām, kurinātājam nebija jāstiep malka, un visi bija priecīgi, ka māja silta. Remonta laikā mācības nepārtraucām ne uz mirkli. Par dekānu es nostrādāju piecus gadus.

1965. gadā mani pārcēla uz Raiņa bulvāri 19. Tur septiņus gadus paralēli docēšanai nostrādāju par LU partijas komitejas sekretāru. Kaut arī biju partijas funkcionārs, zinātnisko darbību nepārtraucu. 1977. gadā ar lielām pūlēm tiku vajā no sekretāra posteņa un kā norāvusies govs metos darbos. Man bija sakrājis ļoti daudz darāmā, tāpēc sāku apkopot datus. Uzrakstīju grāmatas – vienu, otru, trešo un tad apkopāju datus lielā monogrāfijā krievu valodā, aizstāvēju to Maskavā un ieguva *lielo doktoru*, tagad to sauc par habilitēto, un sāku strādāt fakultātē par profesoru.

1987. gadā piedalījies rektora vēlēšanās. Toreiz bijām daudz pretendenti, pieteicās vairāk nekā 30 cilvēki, bet beigās palikām tikai trīs: Zaķis, Zelgalvis un es. Vēlēšanās gan viņa Zaķis, jo viņš pirms tam bija zinātnu prorektors. Es kļuva

1968. gada 8. maijā LU Veselības dienā Spuņupē Bioloģijas fakultātes vīriešu komanda īsi pirms starta virvju vilkšanas sacensībās

1968. gada septembrī ar ornitologu K. Griguli ceļā uz biologu nakts pasākumu

1993. gada 12. maijā ar kolēģēm Ā. Konstantinovu, R. Dripi un A. Kravčenko

1974. gada 20. maijā partijas komitejā kopā ar viesiem no Polijas

Pēc Triju Zvaigžņu ordeņa saņemšanas LU Lielajā aulā 2000. gadā

Kopā ar meitu Gintu pēc LZA un Ītera balvas saņemšanas 2002. gadā

par zinātņu prorektoru un līdz 1997. gadam nostrādāju šajā amatā. Pēc tam paliku tikai profesūrā.

Paralēli tam visam izveidoju rododendru izpētes audzētavu. Botāniskajā dārzā sāku selekcionēt, bet, lai selekcionētu rododendrus, vajadzīgas ļoti lielas platības, kur selekcijas materiālu izvietot. Es nodibināju šo audzētavu mežā. Toreiz te bija tikai priežu mežs, te nebija nekā, un tagad ar laiku ir iznākusi pieklājīga audzētava: asfaltēti celiņi, lielas kolekcijas... Tagad te ir 73 sugu un 182 šķirņu rododendri. Tas ir ļoti daudz.

– Kāpēc vispār sākat nodarboties ar rododendriem?

– Toreiz bija PSRS Botāniskā dārza padome, kas noteica, ka svarīga ir augu introdukcija un aklimatizācija, kas bija jāveic pa klimatiskajām zonām. Piemēram, mēs introducējām rododendrus, bet Taškentā toreiz introducēja dālijas. Katrā klimatiskajā zonā introducēja augus, kas agrāk tur neauga. Mūsu

2009. gadā apstiprinātās rododendru šķirnes

'Ilma'

Botāniskajā dārzā bija palikuši rododendri no pirmskara kolekcijas, tie ziedēja skaisti, bet auga ļoti lēni. Manai toreizējai darbībai tas bija izdevīgs augs, jo izsētas sēklas uzdzied tikai sestā vai septītā gadā, un, kamēr gaidi uzdziedēšanu, var darīt kaut ko citu. Es toreiz biju komjaunatnē un arodbiedrībā, man bija daudz sabiedriskā darba, tāpēc tikai iesēju augus, lai tie aug kādus piecus gadus. Ir tāds teiciens: zemnieks guļ, rudzi aug. Man sanāca tas pats. Es mērķtiecīgi izvēlējos kultūru, jo tā bija dekoratīva un atraisīja rokas citiem darbiem. Toreiz pārbaudījām aptuveni 400 dažādas rododendru sugas no visas pasaules botāniskajiem dārziem, balstoties uz principu, ka starp botāniskajiem dārziem ir bezmaksas sēklu apmaiņa. Par to visu rakstīju darbus un grāmatas, un tā pamazām rododendri, kas mani arī ļoti iepriecina, ir kļuvuši par ļoti pazīstamu kultūraugu Latvijā.

– Kā tagad vērtējat LU rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētavas «Babiņa» darbību?

– Kad sākām darbu, te nekā nebija, sākām visu no nulles. Tas bija 1980. gadā. Šajā laikā ir radītas jaunas šķirnes, apstiprinātas un reģistrētas, un dokumenti izsniegti par 57 jaunām rododendru šķirnēm. Tas ir daudz, jo vajadzīgi 15 vai pat 20 gadi, lai izaudzētu vienu šķirni. Reģistrāciju sākām no 1999. gada, un tagad kopā ir izveidoti 26 mūžzaļie un 31 vasarzaļais rododendrs. Šogad pārbaudē atrodas septiņas jaunas šķirnes, jo katrai šķirnei jāizdod reģistrācijas apliecība.

No 57 mūsu radītajām šķirnēm 33 reģistrētas Anglijas Karaliskajā biedrībā, kas rododendru šķirnes reģistrē starptautiski. Vēl tikko iznācis starptautiskais rododendru reģistrs, kur iekļauts vairāk nekā 28 500 rododendru šķirņu, un 30 no tām ir mūsējās.

Bez šo krūmu audzēšanas joprojām audzētavas uzdevums ir iepazīstināt cilvēkus ar rododendriem, un to mēs arī darām. Katru gadu pārdodam kādus 5000 stādus.

Cilvēkiem jāatceras, ka ir vasarzaļie un mūžzaļie, kā arī agrie un vēlie rododendri. Mūžzaļie ir zaļi cauru gadu, arī ziemā, taču jāņem vērā, ka Alūksnē vai kādā aukstākā vietā šie rododendri var izsalt. Tur mēs iesakām audzēt vasarzaļos rododendrus. Bet, piemēram, gar jūras malu – labāk mūžzaļos. Tie vasarzaļie rododendri, kas aug pie Latvijas Universitātes centrālās ēkas Raiņa bulvārī 19, ir mūsu selekcionētie, paši stādījam, un paši arī mēslojam.

– Vai ir kādas tendences rododendru audzēšanā?

– Mūsu apstākļos krūmam ir jābūt ļoti dekoratīvam, lai tas ir skaists un priecē acis. Taču skaistums nav ne graša vērts, ja tas ir neizturīgs pret salu, sahnām, temperatūras svārstībām, slimībām, kaitēkļiem. Augam ir jābūt veselam un skaistam,

'Atis'

dekoratīvākam un skaistākam par esošajām šķirnēm. Ne velti viens no kritērijiem, pārbaudot šķirnes, ir AVS tests – lai kāds hibrīds tiktu nosaukts par jaunu šķirni, tam jābūt atšķirīgam, viendabīgam un stabilam. Jāatšķiras no daudzajām šķirnēm, kas ir reģistrētas, jābūt viendabīgam, lai tad, kad zied ziedi, tie būtu vienādi, nevis dažādas krāsas vai lieluma. Augiem jābūt stabiliem tādā ziņā, ka gadu no gada jā saglabā tās īpašības, ar kādām tos izveidojis selekcionārs.

Mūžzaļiem rododendriem dod vīriešu, bet vasarzaļiem – sieviešu vārdus. Vīrietis no sievietes taču atšķiras. Izņēmuma kārtā arī mūžzaļajiem var dot sieviešu vārdus. Ziedu toni tomēr krāšņāki ir vasarzaļiem augiem. Piemēram, mums ir mūžzaļais rododendrs 'Alma Mater' ar maigi rozā ziediem. Šis nosaukums dots par godu LU 75 gadu jubilejai. Tagad tas ir iekļauts arī Anglijas rododendru reģistrā.

Ir arī šķirne 'Academia Scientiarum' jeb tulkojumā 'zinātņu akadēmija'. 1998. gadā Jānis Stradiņš, toreizējais Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents, teica: tā kā tu esi īstens akadēmijas loceklis un ir tik daudz šķirņu, kādu vajag nosaukt akadēmijas vārdā, bet tā, lai ziedos būtu arī akadēmijas simbola krāsas – violeta ar olīv dzeltenu tonīti. Ja prezidents uzdod, tad ir jāpilda. Beigās no hibrīdiem gadījās tāds, kas bija līdzīgās krāsās kā akadēmijas karogs, un mēs nosaucām to par 'Academia Scientiarum'.

Vienu šķirni nosaucām 'Emeritus' par godu visiem pensioņiem zinātniekiem. Bet tai šķirnei, tāpat kā veciem cilvēkiem, ir viens trūkums – varētu būt labāka ziemcietība, jo šķirne mēdz arī izsālt.

Vēl viena šķirne ir 'Madame Debene'. Tas ir vasarzaļais rododendrs. Debenē kundze pēc Latvijas neatkarības atgūšanas bija pirmā Francijas vēstniece Latvijā. Viņa kādreiz bija rododendru dārzā un jautāja, vai nevar nosaukt kādu krūmu par Žannu. Es saku, ka nevienam Žannu nepazīstu, bet viņa – ka viņai vārds ir Žanna. Tā es nosaucu šķirni par 'Madame Debene'. Mums ir ļoti daudz šķirņu ar sieviešu vārdiem, tādas kā 'Alīna', 'Ina', 'Indra', 'Dzintra', 'Vija'. Ir veiksmīgākas un mazāk veiksmīgas šķirnes. Piemēram, 'Lavanda' ir ļoti laba šķirne, cilvēkiem patīk, un tā tagad ir pieprasīta. No vasarzaļajiem ļoti pieprasīti ir dzeltenziedu rododendri.

– Vai latviešiem patīk rododendri? 5000 stādu gadā, šķiet, ir daudz.

– Jā. Latvieši ir lieli dārdārzu fani, paši rīko, stāda un meklē, ir arī fanātiski kolekcionāri, kas te katru gadu brauc. Fizikas profesors Rolovs, kas pagājušajā gadā aizgāja viņsaulē, nāca katru gadu un prasīja, vai mums ir kas jauns. Ir tādi cilvēki, kam tas ir vaļasprieks – nevis dzert šņabi un sist kārtis, bet kaut ko iestādīt.

Rododendri ir pateicīgi augi, tos var iestādīt jau kā lielus krūmus, kas zied, to saknes nav lielas, bet ir blīvas, tātd

Mākslinieks Jānis Sproģis iepazīstas ar ziedošu rododendru

ne aizņem daudz vietas. Rododendrus var stādīt jebkurā laikā, tikai ne ziedu laikā, jo tad, kad nāk jaunie dzinumi, ir mazāka izturība, tie novīst, bet pārējā laikā droši var stādīt. Tiklīdz agrā pavasarī var iebakstīt augu zemē, tas aug un priecē cilvēkus.

Mēs arī daudz rakstām presē, rakstām grāmatas un brošūras. Ir tādi cilvēki, kas seko līdz un domā, kā izaudzēt krūmu, bet ir arī tādi, kas lasīt negrib, un tas, ko viņiem stāsta, pa vienu ausi iekšā, bet pa otru ārā. Ir dzirdēts, ka bieži nesagatavo vietu, kur stādīt krūmu, jo smilšainā zemē tas aiziet bojā, bet citās reizēs ir grūtības ar mēslošanu. Augs ir jāmēslo – lai tas varētu bagātīgi ziedēt un iznest ziedu nastu, vajag spēku. Taču vairums, kas ņem augus, cenšas ieklausīties – viņi pareizi sagatavo vietu, un tad augi ir ļoti pateicīgi. Pareizi sagatavotā augsne augs aug gadu desmitiem. Protams, mēs piedāvājam substrātus, minerālmēslus, var iepazīties ar literatūru, tā kā kurš katrs var no nezināša kļūt par labu speciālistu. Cenšamies, lai tā kultūra aiziet. Negribas, ka augi, kurus audzējam gadiem, aiziet bojā nemākuļu dēļ. Tas nav cerīgs, kas aug, kaut kur iestādīts žogmalē. Rododendriem ir savas prasības.

– Cik maksā stādi?

– Cenas ir dažādas. No trīs līdz trīssimts latiem. Augs, ko pārdodam par trīs latiem, būs audzis trīs gadus, bet tas, kas, ko par trīssimts, – 25 gadus. Cenas ir ļoti dažādas.

– Jums pašam mājās dārzā aug rododendri?

– Dzīvojot mežā, joku pēc izlēmu stādīt rododendrus mežā, un tagad, kad ziedēšanas laiks, tad mežs vienos ziedos!

Foto no personīgā arhīva

'A. Lasis'

In the kingdom of rhododendrons

29 years ago, Professor Rihards Kondratovičs established the University of Latvia Rhododendron Nursery and Breeding Station «Babīte». During these years, new plant species have been bred, approved, and registered; 57 documents on new rhododendron species have been issued. Cultivation of one species takes 15 up to 20 years. One of the species bred at the nursery is named *Alma Mater*. The nursery successfully achieves its aim to introduce rhododendrons to people – it sells about 5000 plants every year. Professor Kondratovičs himself is related to the University of Latvia since 1950. He has been Director of the Botanic Garden, Dean of the Faculty of Biology, Science Protector of the University, and held other important positions.

Pirmajā rindā no kreisās puses: Jelena Smailova, Maija Grass, Tamāra Dreimane
Otrajā rindā no kreisās puses: Ināra Popova, Iveta Horeva, Astra Kravčenko, Edīte Kasicka, Indra Jansone, Līga Bandere, Dzintra Pētersone

Dāmas, kas Universitātē sveicina visus

Kitija BALCARE

Vai jūs zināt, kas pazīst visus, kuri strādā Latvijas Universitātē? Tās ir Latvijas Universitātes Personāla departamenta dāmas. Daudzas no viņām ir uzticīgas Universitātei jau vairāk nekā divdesmit gadu, un CV sadaļā «Darba pieredze» gandrīz vienīgā darbavieta viņām ir norādīta Latvijas Universitāte. Tieši tāpēc kādu pēcpusdienu Baznīcas ielā 5 tikāties, lai atskatītos atpakaļ un saprastu, kāpēc joprojām esam šajā saimē.

Dievišķie profesori

Laiks paiet ļoti strauji. To apzinās arī LU Personāla departamenta direktore Jelena Smailova, kura ir apguvusi visas nepieciešamās prasmes darbam ar cilvēkiem un darbam ar papīriem.

Personāla departamenta direktore darba gaitas Latvijas Universitātē sāka 1967. gadā. «Tad, kad sāku strādāt Universitātē, šķita, ka profesors – tas ir dievs,» atceras J. Smailova. «Taču no šodienas skatpunkta, ja skatāmies uz profesoriem, kas turpina strādāt LU pat no sešdesmitajiem gadiem, varam redzēt to, kā viņi no asistentiem ir sasnieguši profesora statusu.»

Personāla departaments ir vieta, kur var sekot līdz dzīvēm. Vērot, kā cilvēki izdīvo izaugsmi un attīstās ne vien paši, bet arī sniedz savu artavu Universitātes attīstībā, kā no asistenta pārtop doktorā, kā jaunkundzes nomaina uzvārdu un 1. septembrī studijas uzsāk viņu bērni.

«Tad, kad mēs sākam strādāt Universitātē, tā paaudze bija solīda. Salīdzinājumā ar mūsdienām var teikt, ka šodien visi ir it kā daudz demokrātiskāki un vienkāršāki,» stāsta Jelena Smailova, jo, viņasprāt, ir zaudēta vai ir zudusi distance starp paaudzēm un to komunikēšanas veidu. Tam piekrīt arī pārējās kundzes.

Ķīmijas pudelītes un šarmantie profesori

LU Sociālā dienesta vadītāja Astra Kravčenko uz Latvijas Valsts universitātes Ķīmijas fakultāti atnāca 1975. gadā astoņpadsmit gadu vecumā. Pirmā darbavieta viņai bija Analītiskās ķīmijas katedra, kur Astra strādāja par laboranti vakara nodaļā.

«Toreiz bija citādas attiecības. Viens otru uzrunājām uzvārdā. Ja biju laborante, tad vērsos pie docenta, nosaucot viņa uzvārdu un ieņemamo amatu. Tā ir mana paaudze. Tā es tiku audzināta, ka ir jāciena citas pakāpes cilvēki un ir jāievēro šī

subordinācija,» stāsta A. Kravčenko, kas savu darbu laboratorijā raksturo kā ļoti interesantu.

«Man bija jāgatavo reaģenti un bija ļoti labs rokkraksts, tādēļ ar manu roku rakstītie reaģentu nosaukumi uz pudelītēm glabājās vēl ilgu laiku,» viņa atceras. «Pēc tam es pārnācu uz lielo māju – Universitātes ēku Raiņa bulvārī. Protams, ja tu strādāji Ķīmijas fakultātē toreiz vēl Gorkija ielā 48 un devies uz Raiņa bulvārī, tad, verot vāļ lielās Universitātes durvis, bija gan sajūta, cik tās ir smagas, gan arī bijība. Toreiz patiesi pretī nāca profesori ar lielo burtu P un arī rektors starp tiem kā pats dievs...»

Vairāk nekā divdesmit turpmākie gadi tika pavadīti, strādājot uzņemšanas daļā. Tas laiks bija saistošs, jo mainījās arī lietvedība.

«Ja kādreiz katra personīgo lietu vajadzēja iešūt un pievienot tai visus eksāmena darbus, rakstot uz vāka specialitāti un vārdu un uzvārdu, tad, sākot ar deviņdesmito gadu vidū, mēs pārgājām uz datorizētu sistēmu. Tas padarīja vieglāku personīgo lietu komplektāciju.»

Personāla departamentā tapa Sociālais dienests, un Astra Kravčenko ir tā vadītāja kopš 2003. gada. Viņas pienākumi ir rūpēties par tiem, kam akadēmiskās gaitas jau kādu laiku nav ikdiena, bet saistība ar Universitāti ir mērāma vairākos gadu desmitos.

«Atceros, kad iestājos Universitātē, toreiz profesori šķita jauni, skaisti un gudri, bet tagad dažus no tiem varu satikt savā Senioru klubīnā,» viņa atzīst. «Novecoju ne tikai es, bet arī profesori. Taču tas dzīves gudrības devums, kas ir šajos cilvēkos, ir nenovērtējams.»

Kad A. Kravčenko pārgāja uz Raiņa bulvāra ēku, tad arī apguva visas nepieciešamās prasmes turpmākajām darba gaitām.

«Sākumā biju ļoti kautrīga, bet pakāpeniski iemācījies komunicēt gan ar akadēmisko, gan ar vispārīgo personālu. Varu teikt, ka Universitāte mani ir izaudzinājusi,» viņa saka. «Es joprojām sirdī jūtos kā astoņpadsmit gadus veca, tikai tagad ir daudz vairāk prāta un dzīves gudrības. Ja jaunības maksimālismā varēja izdarīt kādu ēvērglību, tad tagad pirms darīt – jāapdomājas.»

Divas minūtes pāri pusdeviņiem un...

Edīte Kasicka Alma Mater strādā kopš 1982. gada. Viņa ir Personāla departamenta direktores vietniece, kārtojusi daudz un dažādas lietas, sākot no studentu lietām līdz pat pensiju

formēšanai. Sākumā savdabīga bībele bija grāmata zaļos vākos, kurā viss aprakstīts punktu pa punktu.

«Jāatzīst, ka visi esam izgājuši lielu dzīves skolu, ja atceras mūsu toreizējo priekšnieci. Viņa bija ļoti stingra un tiešām stāvēja pie stenderes – ja kāds bija ieradies divas minūtes pāri pusdeviņiem, tad skatījās ar nosodošu skatu par darba kavējumu.»

Tas vien Personāla departamenta darbiniekus jau toreiz ir stingri disciplinējis. To, kā tālaika priekšniece stāvēja pie durvīm un katru pārbaudīja, kad tas ierodas darbā, atceras arī Tamāra Dreimane, Personāla departamenta reģistra vadītāja.

«Tā bija bijāšana un sajūta, ka tas tomēr ir priekšnieks,» uzsver Edīte Kasicka. «Šodien daudzās jomās šķiet, ka kaut kas nav tā, kā vajadzētu, un ir par maz atbildības sajūtas.»

Savukārt Jelena Smailova ieskicē arī to, kā pirms trīsdesmit gadiem cilvēks tika pieņemts darbā. «Ar katru rīkojumu par pieņemšanu darbā vajadzēja iet pie rektora, lai stāstītu, kurš cilvēks jāpieņem, kurš jāpārceļ, kurš jāatlaiž, lai saņemtu attiecīgo parakstu. Tāda toreiz bija kārtība.»

Tāpat Tamāra Dreimane, kas Universitātē strādā kopš 1979. gada, piebilst, ka arī darbinieku mainība Universitātē tolaik bija daudz mazāka. Viņa atceras pirmo datoru, kas atradies direktora J. Smailovas kabinetā un ko viņa uztvērusi kā savādu zvēru deviņdesmito gadu sākumā.

Norīkojumi ar un bez asarām

Maija Grass (LU strādā kopš 1967. gada), kura Personāla departamentā ir vecākā lietvede un caur kuras rokām gājuši neskaitāmi rīkojumi studentiem, atceras, ka agrāk Personāla departaments sastāvēja no Kadru daļas un Studentu kadru daļas. Visur bija kalnu kalni ar papīriem, kas tika īpaši uzraudzīti, un darbs nav bijis no vieglākajiem.

Klātienē studentu sadaļa pastāvēja līdz pat deviņdesmitajiem gadiem, kamēr vien bija valsts plāns, nevis tā kā tagad, kad katrs dodas, kur acis rāda un kur sirdij labpatīk. Taču samērā nesen dažādās reformās atkal ir pavidējusi ideja par to, ka studentiem pēc studiju beigšanas kādu laiku būtu jāstrādā noteiktā darbavietā.

«Tolaik bija valsts plāni, kuri paredzēja studentu sadalīšanu un norīkošanu darbā konkrētā darbavietā,» skaidro Jelena Smailova.

Tas bija liels darbs, kuram daudz pūļu veltījusi Maija Grass, saskaņojot visas nosūtīšanas, ceļazīmes, ministriju rīkojumus un citas ļoti svarīgas lietas.

«Daļa bija pakļauta Maskavai, un no turienes sūtīja dokumentus, kas adresēti Lietuvai, lai gan papīru saturs tomēr bija atbilstošs,» viņa atceras. «Par visu bija jāparakstās, un papīru bija vesela jūra. Īpaši pavasarī – studenti stāv rindā, bet es šķaudu. Man šis norīkojums bija jāraksta studentu klātbūtnē un ar roku.»

Labākie studenti tika atstāti Universitātes prakses vietām. Daudzi no tiem arī palikuši savās sākotnējās vietās. Studentiem izvēle bija minimāla. Skaidrs bija viens, ka tie, kam zemākas sekmes, dosies uz nepieprasītākajām vietām.

«Citi raudāja, citi satraucās, bet bija jādodas uz diviem vai pat trīs gadiem turp, kuru virzienu ar savām sekmēm bija pelnījuši,» stāsta Jelena Smailova.

Lielās saimes daļa

Dzintra Pētersone Universitātē strādā jau kopš 1972. gada. Uz Personāla departamentu pārnākusi no Vēstures un filozofijas fakultātes studiju metodiķes amata, kur iegūtas visas pamatprasmes.

«Ja es būtu zinājis, ka jūs esat tāda *trusiha*, tad nebūtu nemaz jūs aicinājis – tā man teica profesors, kas mani paņēma, lai strādātu kopā. Bet pēc laika apradu,» viņa atzīst. «Lai gan Universitāte man sākās ar dejošanu «Danci» un ar to arī mani piesaistīja. Doma strādāt kaut kur citur ir bijusi, tomēr aiziet no šejienes ir neiespējami.»

Kāpēc? Iemeslu ir daudz, bet tai pašā laikā tie visi ir pašlūpušies aiz neizskaidrojamas piederības sajūtas. Vide esot citāda. Universitātes lielās saimes vide.

«Nesen pamanīju vienu dokumentu, kas ir rakstīts mācību prorektoram sakarā ar dzīves četrdesmit gadu jubileju. Uzreiz aizdomājos, cik toreiz bija man un cik tagad ir viņam. Profesoram jau tuvu sešdesmit,» skaidro Edīte Kasicka.

Agrāk esot bijis gods un cieņa, ja esi pārstāvējis Latvijas Universitāti, lai kur un kāpēc dotos.

«Atceros, ka sagādes daļas darbinieki gāja pasūtīt kancelejas preces. Kad paziņo, ka ir no Latvijas Valsts universitātes, tad cilvēki tiek apkalpoti ar zināmu bijību,» atceras Astra Kravčenko. «Bija lepnums strādāt Universitātē.»

Universitāte kā stabilitātes kritērijs

Īnāra Popova iestājās Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātē ar zelta medaļu, nokārtojot vienu eksāmenu kopā ar profesoru Andžānu, kura uzdevumus ir risinājuši ne mazums Latvijas matemātikas censoņu. 1968. gadā tapa vairākas laboratorijas, kas pēc kāda laika pārveidojās par Cietvielu fizikas institūtu Ķengaraga ielā.

«Mēs bijām spēcīgs kurss, kas pārsvarā bija no pirmās vidusskolas – Godmanis, Sproģis, Skuja, Ramāns un citi spējīgi puīši, bet principā es biju vienīgā meitene,» atceras I. Popova, viņa spoži darbojās fizikas laboratorijās un ir piedzīvojusi visdažādāko akadēmisko hierarhiju.

Taču ir izveidojusies ģimene, piedzimuši divi bērni, kuru audzināšana allaž bijusi pirmajā vietā. Tā kā Universitāte vienmēr ir panākusi soli pretī saviem darbiniekiem, un tas ir viens no kritērijiem, kāpēc darbs Universitātē nekad nav pamests. Jo tas nozīmē drošību un stabilitāti.

Pēc štatu samazināšanas Īnārai tika piedāvāts darbs Personāla departamentā. Lai gan sākumā pirms stāšanās darbā nav bijusi ne mazākā nojausma, kas ir kas, kāpēc tas ir jādara tā un ne citādi, tomēr ar laiku ir apgūtas prasmes, un darbs kā direktora vietniecei nav nemaz tik biedējošs.

Aura. Kādā krāsā? Savējā

«Mana meita kādu laiku studiju gados paguva pastrādāt Universitātē pirms aizgāja strādāt uz Valsts ieņēmumu dienestu,» stāsta Astra Kravčenko, kas dēvē Universitāti par zināšanu kalvi. «Tad viņa man teica – mammu, es tagad saprotu, kāpēc tu tik ilgi šeit esi, jo Universitāte ir tāda kā liela siltumnīca, kas pasargā mūs no visa.»

Universitātei esot īpaša aura. Apmeklējot starptautiskus pasākumus vai konferences, jāatzīst, ka tad, kad tiek nosaukts Latvijas Universitātes vārds, tas neprasa daudz paskaidrojumu. Jo tā patiesi ir vienīgā Latvijas Universitāte. Valsts universitāte. Un par to nevajadzētu aizmirst nekādos apstākļos. Pat tajos, kuros nākas dzīvot tagad.

The ladies that greet everyone at the University

Do you know who knows everybody that work at the University of Latvia? Let's introduce the ladies at the Personnel Department of the University. Many of them are dedicated to their work for more than 20 years. Their only work experience in the corresponding CV section is the University of Latvia. Because of this remarkable fact, one good afternoon we met at Baznīcas Street 5, their workplace, to look back and understand why we still belong to this family of the University of Latvia.

Latvijas meitene uz slēpēm un kalnu aukas

Kitija BALCARE

Valmieriete Liene Fimbauere ir divdesmitgadīga Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes 1. kursa studente, kas iecerējusi kļūt par sporta un veselības mācības skolotāju. Pirms kāda laika Itālijā Lienei ir pasniegta starptautiskā *Matteo Baumgarten* prēmija par labiem sasniegumiem sportā apvienojumā ar veiksmīgām studijām augstskolā. Mirdzošas brūnas acis. Zaļa sporta jaciņa. Mobilais telefons. Mūzikas pleijerītis ausīs. Nekādu lieku rokassomiņu. Neizsakāms dzirkstošs dzīvesprieks un atvērtība pasaulei. Tāda ir Liene, kura kādā pēcpusdienā ierodas uz tikšanos, lai mazliet pastāstītu par to, kāpēc viņas kaislība ir kalnu slēpošana.

Ģimene uz slēpēm

Visa Lienes ģimene ir saistīta ar slēpošanu. Viņas tante ir profesionāla slēpotāja, kas paguvusi piedalīties pat Ziemas olimpiskajās spēlēs Nagano. Savukārt mamma ar slēpošanu nodarbojas vairāk kā tūriste, taču tēvs ir trenējis nopietnāk.

«Mammas māsa mani uzlika uz slēpēm sešu gadu vecumā, bet tētis toreiz nevēlējies, lai to daru,» atceras Liene. «Tad mammas māsa vadāja mani uz sacensībām, un, redzēdami, ka man slēpošana arvien vairāk sāk padoties, par to ieinteresējās arī vecāki.»

Arī jaunākā Lienes māsa slēpo. Diemžēl šosezon viņa neveiksmīgi krita un savainojās, tāpēc tagad ārstē traumas un domā, kurp vedīs viņas ceļi pēc vidusskolas.

Nekas vairāk kā smadzeņu satricinājums

Uz jautājumu, ar ko jāreķinās cilvēkam, kas nostājas uz slēpēm, Liene atbild vienkārši – ar visu, ko vien var iedomāties.

«Ir gadījies salauzt īkšķi, dabūt smadzeņu satricinājumu, izmežģīt sprandu, bet nekas vairāk nav bijis,» diezgan pašironiski

bilst Liene un saka – no kalna var nobraukt jebkurš. Vajag tikai gribēt. Ja ir vēlme un instruktors, tad problēmu nav nekādu un stundas laikā visu var apgūt. Galvenais – nebaidīties.

Kalnu slēpošana un distanču slēpošana ir divas dažādas lietas, kuras vieno sniegs un slēpes (turklāt arī atšķirīgas). Slaloma slēpes ir smagākas, un tām ir bloķējumi, arī distanču slēpēm ir savas īpatnības. Tas, ka abās disciplīnās tiek izmantotas slēpes, nebūt nenozīmē, ka cilvēks, kas nodarbojas ar kalnu slēpošanu, tikpat izveicīgs būs distancēs.

«Reiz uzkāpu uz distanču slēpēm un mēģināju braukt, taču pie kāda maza kalniņa nokritu un sasitu asteskaulu,» stāsta Liene. «Tad nodomāju – ārpriests, kā ar tādām var slēpot, lai gan ar kalnu slēpēm ik dienu krītu, un nekas traģisks nav gadījies.»

Ja gadās kritiens, svarīga ir arī gatavība un spēja pareizi piezemēties. Liene jūt savas slēpes un pareizākās trajektorijas. «Tu nerēķinies, ka nokritīsi, taču tādā situācijā tomēr apzinies, kā tas var beigties.»

Kalnu virsotnē ar grāmatu čemodāniem

Pēdējie trīs gadi četru mēnešu garumā tika pavadīti kalnos Austrijā vai Itālijā – tur, kur ir ledāji. Liene turp dodas oktobrī un atgriežas februārī, mājiniņus apciemojot vien pāris reizes ap Ziemassvētkiem.

Kad Liene atgriežas, Universitātē ir sesijas pagarinājums un visa uzmanība tiek veltīta studijām, lai attaisnotu gan savas vēlmis, gan arī iegūtās balvas priekšnoteikumu – veiksmīgu spēju savienot treniņus ar studijām.

Arī savu kursa darbu Liene, protams, veltīja tēmai par kalnu slēpošanu Latvijā. Parasti jaunieši Latvijā ar slēpošanu nodarbojas līdz pēdējām vidusskolas klasēm. Tad jāsāk domāt, ko darīt tālāk, jo studiju un nākotnes ieceru dēļ bieži vien intensīviem treniņiem neatliek pietiekami daudz laika. Tāpat jāņem vērā, ka tas ir dārgs prieks. «Viens slēpju pāris izmaksā aptuveni Ls 500, bet vienai sezonai ir nepieciešami pieci slēpju pāri...»

Liene nosauc pat mazliet nepieklājīgi skaļas summas, kuras reti kuram ir pa kabatai, ņemot vērā, ka arī ziemas pie mums nav tik sniegainas.

Vasarā tiek braukts uz kādu nedēļu paslēpot ārpus Latvijas, lai neaizmirstos pa ziemu iegūtās iemaņas, bet pārsvarā ārpus sezonas laika notiek intensīvi fiziskie treniņi. Līdz šim Liene trenējās tad, kad Latvijā bija sniegs, un devās kādā atpūtas braucienā uz nedēļu.

Niķi, stiķi, treniņi

Starptautiskā nometne mazajām valstīm, kas nav kalnu slēpošanas «lielvalstis», ir iespēja, ko Liene izmantojusi jau trešo gadu. Tā ir stipendija. Treneris ir itālis, kam noskaņojums mainoties pa stundām. Ir viss, kas nepieciešams, lai attīstītu profesionalitāti un rūdītu raksturu starptautiskā komandā.

Nav viegli būt prom no mājām – celšanās sešos, pirmais treniņš līdz četriem, tad pauze, pēc tam otrais treniņš. Kalni. Slēpes. Soma ar mācību grāmatām, kuras izcelt no ceļojumu kofera nav viegli. Laiku zog treniņi, slēpju kopšana, sadzīves nieki, un par mācībām domāt sanāk reti, tomēr grāmatas vienmēr ir līdzi.

«Nometnē esmu jau trešo gadu, un mēs visi cits citu lielākoties pazīstam, tāpat kā cits cita niķus un stiķus, kas iepazīti, dzīvojot kopā prom no mājām šai starptautiskajā vidē,» stāsta Liene. «Ir interesanti dzīvot kopā kaut vai ar karstasinīgo Grieķijas meiteni, lai gan sākumā bija grūti. Piemēram, mans latviešu temperaments ir mierīgāks un nopietnāks, bet istabas biedrei viss iet pa gaisu.»

Tagad Liene katru nedēļas nogali dodas mājās, lai satiktu draugus, atpūstos un, protams, lai trenētos. Šogad kopā ar Lieni uz nometni devās arī otra Latvijas pārstāve Anna Bondare, un tas ļāva justies mazliet mājīgāk.

«Šogad nometnē bija kāds savējais, ar ko varēju padalīties bēdās, runājot savā mātes valodā. Ir vairāk lietu, par ko var sarunāties tieši savā valodā, citādi vienam bez savējiem ir diezgan skumīgi,» secina Liene, lai gan tuva draudzene bijusi meitene no Bosnijas, kura vienmēr deva padomu un atbalstīja.

«Mierīgs, nosvērts cilvēks, maza auguma un tievīņa, nevarētu iedomāties, ka tāda meitene var traukties trasē,» savu draudzeni raksturo Liene. «Taču ir apbrīnojami vērot to, kā šī Bosnijas pārstāve trasē mainās!»

Attāluma atbalsis

«Pirmajā gadā domāju, par ko gan runāšu ar saviem draugiem, kad mājās atgriezīšos pēc tik ilga laika,» stāsta Liene, atceroties sajūtas, kas radās pirms pirmās reizes, kad vajadzējis doties prom uz nometni. «Pirmo reizi, kad devos prom, tikko biju sākusi mācīties vidusskolā jaunā klasē. Kad februārī atgriezies skolā pa vidu visiem mācību darbiem, vairs nevienu nepazīnu.»

Atlaides netiek dotas, un visi kontroldarbi, eksāmeni un referāti ir jāuzraksta. Laiks pēc vidusskolas nav tas vieglākais. Arī pasniedzēji mainās, savukārt vidusskolas kārtība neattiecas uz galvaspilsētas Universitātes vidi. Tāpēc ir jātiek galā pašam. Lienes rokās ir eksāmenu grafiks un apziņa, ka tas ir jāizdara.

«Es laikam esmu tāda braša,» atzīstas Liene, kuras vecāki jau ir pieraduši un uzticas meitai. Par tuvāko nākotni Liene vēl neko nestāsta. Iekšēji mirdz domas un apņemšanās. Bet mēs vienojāmies runāt tikai par to, kas jau ir noticis. Tas, kas tiek nēsāts sirdī un nests līdz kalnos, pagaidām ir «iekšējai lietošanai». Motivācija ir. Un apņemšanās arī.

Taču Liene ir pārliecināta – jo vairāk jāizdara, jo vairāk var paveikt. Iegūtā balva nāca kā pārsteigums, ko Liene nebija gaidījusi, jo tomēr tie bija dalībnieki no visas pasaules valstīm.

Par Matteo Baumgarten balvu

Starptautiskā *Matteo Baumgarten* prēmija tiek piešķirta par labiem sasniegumiem sportā apvienojumā ar veiksmīgām studijām augstskolā. Balva tika nodibināta 1996. gadā par godu Mateo Baumgartenam – kaismīgam sporta un īpaši kalnu slēpošanas piekritējam. Bez labiem sasniegumiem kalnu slēpošanā viņš bija arī ļoti veiksmīgs students. M. Baumgartens piedzima 1975. gadā Itālijas Valtellina apgabalā Bormio, kur viņš dzīvoja līdz 19 gadu vecumam. Vēlāk viņš devās studēt uz ASV, kur studijas bija iespējams sekmīgi savienot ar sportu. ASV 1995. gada oktobrī notika traģēdija – M. Baumgartens gāja bojā satiksmes negadījumā. Prēmiju sava dēla piemiņai iedibināja un piešķir Baumgartenu ģimene. Šogad prēmija tika pasniegta 13. reizi. Prēmija paredzēta jauniešiem sportistiem (sievietēm vai vīriešiem), kuri izceļas ar labākajiem sasniegumiem kalnu slēpošanas sportā un sportu savieno ar veiksmīgām studijām augstskolā. Ik rudenī katra nacionālā slēpošanas federācija konkursam var pieteikt vienu pārstāvi. Lai piedalītos konkursā, sportistam jāatbilst vairākiem nosacījumiem: jābūt vecumā no 18 līdz 24 gadiem, jābūt studentam kādā augstskolā, jāpierāda veiksmīgas studijas augstskolā, kā arī jābūt startējušam vismaz piecās FIS sacensībās iepriekšējā sezonā. Balvas ieguvēju nosaka Baumgartenu ģimene, un to apstiprina FIS. Naudas balvas apjoms 2008./2009. gada sezonai bija noteikts 3000 eiro apmērā.

Ar Mateo Baumgartena ģimeni

«Par iegūto prēmiju domāju nopirkt mašīnīti, lai var izmantot pirms diviem gadiem iegūtās tiesības,» Liene dalās savos nodomos. «Nekas šiks jau nesanāk, bet savam priekam to gribu.»

Kad Liene atgriezās mājās pēc pirmās ilgās prombūtnes, bija daudz vieglāk saprast arī to, kas ir draugi un kas nav. Četras uzticamās meitenes – Liene, Santa, Lelde un Anete – vienmēr jūt cita citai līdzī, lai kur arī nebūtu un lai uz cik ilgu laiku arī nešķirtos. Visus gadus, kopš Liene ir prom, atbalsts no mājām ir jūtams par spīti visiem kilometriem, kas ir starp slēpošanas kalnu un mājām Valmierā. Un meitene uz slēpēm kalnā ir Liene. Liene Fimbauere, kura nebaidās no izaicinājumiem un vienmēr atgriežas mājās.

Foto no personīgā arhīva

A Latvian girl on skis and wuthering heights

Liene Fimbauere from Valmiera is a 20-year old first-year student at the Faculty of Education and Psychology, who has intended to become a sports and health teacher. Some time ago she received the international *Matteo Baumgarten* award for outstanding results in both sports and studies.

Saruna pieturā, kurā apstājas studenti

Kitija BALCARE

21. gadsimtā viena no problēmām ir mūžīgais laika deficīts. Un arī mūžīgā laika deficīts. Īpaši studentiem, kas vienmēr ir ceļā. Bet izrādās, ka ir arī tādas vietas, kur kādu laiku var uzkavēties, lai uzzinātu, kā dzīvo studenti. Tas iespējams radio viļņos Universitātes radio NABA raidījumā «Studenta pietura».

Pašlaik par to, ko var dzirdēt radio, ir atbildīgi divi jaunieši – Elīna Belova un Oskars Lepers. Par to, kā un kāpēc viņi aicina piestāt studentus šajā pieturā, un arī par to, kā vērtē pašreizējo masu mediju situāciju un studentus, stāsta viņi paši.

– Kā sākt darboties radio NABA raidījumā «Studenta pietura»?

Oskars Lepers: Mans stāsts ir diezgan vienkāršs. Vasarā pēc pirmā kursa pabeigšanas Universitātē es piedalījos Latvijas Studentu apvienības rīkotajā studentu nometnē «Līderu forums», kurā pārstāvēju savas fakultātes studentu pašpārvaldi. Šajā nometnē satiku Elīnu, un viņa mani uzaicināja uz radio, lai es pastāstu par studentu korporācijām, jo biju studentu korporācijas «Tālavija» biedra kandidāts. Nedēļu pēc intervijas no Elīnas saņēmu piedāvājumu kopā ar viņu vadīt «Studentu pieturu». Un es nodomāju – kāpēc ne!

Elīna Belova: Stāsts par sākumu ir visai aizraujošs. Tas notiek ir saistīts ar manu pirmo radio pārinieku Miku Muižarāju, kurš šajā mācību gadā studē Francijā. Tā iemesla dēļ ēterā esmu dzirdama kopā ar Oskaru, kurš labprāt uz laiku piekrita kļūt par manu partneri, kamēr Miks ir prom.

Jau gads pagājis, kopš vairākas nedēļas bija jā klausās M. Muižarāja prātošanā, cik jauki būtu veidot raidījumu un stāstīt pasaulei par interesantām tēmām. Dienā, kad šī sapņošana bija apnikusi, teicu, ka vairs negribu klausīties spriedelējumus. Un tā pēc dažām dienām saņēmu Mika zvanu ar jautājumu, vai vēlos kļūt par viņa kompanioni raidījumam «Studenta pietura» radio NABA. Tā tas viss sākās. Atceroties pirmos raidījumus, jāsmejas par uztraukumu, trīcošajām balsīm, mikrofona raustīšanu un klusuma paužu aizpildīšanu ar humora stāstiem, kamēr Miks centās aprast ar studijas tehniku.

– Kas ir būtiskākais, kas jāņem vērā, strādājot radio? Prasmes, iemaņas, īpašības?

E. Belova: Sākumā biju nobijusies, ka mana balss neatbilst standartiem un nekāda raidījuma vadīšana nesanāks.

Nu jau vairāk nekā pusgadu apmeklēju gramatikas mācību un publiskās runas treniņus Latvijas Radio pie pieredzējušām pasniedzējām. Tikai tagad saprotu, cik svarīga ir balss nostādne un valodas bagātība, strādājot pie mikrofona. Nav tādu konkrētu īpašību, kurām jāpieņem.

Cilvēkam, kurš vada raidījumu, jābūt personībai ar lielo P. To nevar iemācīties – vai nu ir, vai nav. Protams, neiztikt arī bez spējas improvizēt, orientēties dažādās nozarēs, saprasties ar dažādiem cilvēkiem, lai klausītājiem būtu interesanti.

O. Lepers: Radio darbs ir aizraujošs tieši ar to, ka viss notiek tiešraidē. Viss, ko tu saki vai dari, neatgriezeniski ir dzirdams klausītājam. Tāpēc svarīgi ir darīt visu, lai klausītājam šī stunda būtu bauda ausīm. Savukārt mēs šo baudu cenšamies sagādāt ar aktuālu un, pats galvenais, interesantu informāciju.

– Kas, jūsuprāt, studentiem ir nemainīgas vērtības?

O. Lepers: Man kā studentam nemainīga vērtība ir iespējas. Šīs iespējas varētu iedalīt trīs grupās. Pirmkārt, iespēja paust savu viedokli un aizstāvēt sevi. Otrkārt, iespēja iesaistīties, bet, treškārt, tā ir arī iespēja pilnveidot sevi un labi pavadīt laiku. Pēc šiem punktiem mēs vadāmies, veidojot savus raidījumus.

E. Belova: Tas ir sarežģīts jautājums, un nevar būt viena atbilde, jo studenti ir īpaši ar to, ka tie veidojas par personībām. Tie cenšas paust viedokli par savām vērtībām visdažādākajos veidos. Nenoliedzami, ir tādi dzīves apstākļi ietekmējoši temati, kas skar ikvienu, piemēram, pašizglauksmes iespējas, neatkarīgas dzīvesvietas meklējumi, ģimene, draudzība utt.

Uzskatu, ka veiksmīgs bijis arī pētījums «Tendenču medības» par šo tēmu. Tendences veidoja paši jaunieši. Viņuprāt, sabiedrības domā atgriežas nemateriālās vērtības un retro lietas, kuras vairāk izsaka par to īpašnieku, un to nolietojums nav tik svarīgs.

– Cik būtiski studentiem ir masu mediji?

O. Lepers: Manuprāt, studenti neatšķiras no pārējās sabiedrības. Masu mediji darbojas kā saikne starp informācijas sniedzēju un tās saņēmēju. Mēs tik ļoti esam pieraduši pie šīs saiknes, ka dzīve bez tās būtu neiedomājama.

Protams, aktuāls ir jautājums, vai saņemtā informācija ir kvalitatīva un lietderīga, tāpēc es ceru, ka students kā saņēmējs spēj analizēt un atlasīt sev vajadzīgo, lieko atsijājot un izmetot miskastē.

E. Belova: Domāju, ka studenti ir aktīvākā masu mediju publika. Studenti ir tie, kuriem ir vēlme visu laiku būt informācijas aprītē. Studenti noteikti seko līdzī notiekošajam, lai

sevi varētu uzskatīt par pilnvērtīgiem un atrast nišas, kur sevi izpaust.

Augstākās izglītības posms dzīvē sasaucas ar meklēšanu – tiek meklēti dzīvesbiedri, darbavietas, dzīvesvietas un savs Es. Neapšaubāmi, ne vienmēr meklētā informācija ir tā nopietnā, kā, jo jauniem cilvēkiem tīk dzīvi pavadīt tieši tā, kā tiem patīk. Mediji tiek izvēlēti, skatoties pēc tā, kādu pārliecību tie pauž.

– Kā jūs raksturotu raidījuma «Studenta pietura» auditoriju?

O. Lepers: Sēžot studijā, ir svarīgi apjaust, kāds ir tas cilvēks, kas tevi klausās. Es kā klausītāju piemēru izmantoju mūs ar Elīnu. Mūs abus interesē aktuālais, tas, kas notiek šajā brīdī, krīze, reformas, tomēr mēs zinām, ka pasaulē ir daudz citu lietu bez krīzes. Apkārt ir daudz radošu cilvēku, radošu notikumu, interesantu piedāvājumu, par kuriem ir vērts uzzināt. Ja to gribas uzzināt mums, tad varbūt ir vērts pastāstīt arī pārējiem. Tāpēc par krīzi mēs nerunājam.

Domāju, ka klausītāji pamatā ir mūsu vienaudži, kaut gan zinu vecāka gadagājuma cilvēkus, kas ir teikuši apmēram tā: o, šodien uzzināju daudz interesantu lietu! Protams, mūsu mērķauditorija ir esošie un topošie studenti, tāpēc jau tā ir «Studenta pietura», bet, ja tur apstājas un uzskatās cita vecuma cilvēki, kāpēc gan ne?

E. Belova: Godīgi atbildot uz šo jautājumu, varu teikt, ka neesmu pilnīgi droša, jo gadās reizi pa reizei satikties ar kādu klausītāju, un esmu bijusi pārsteigta. Satiktie cilvēki ir dažādu nozaru un dažādu kvalifikāciju pārstāvji. No tā varu secināt, ka auditorija patiešām ir plaša.

Tie varētu būt cilvēki, kuriem patīk ikkatru nedēļu pirmās darba dienas vakarā uzzināt par studentijas jaunumiem un studentiem aktuālām tēmām. Nereti gadās, ka klausītāju mērķis ir rast atbildi uz jautājumu, kurp doties studēt. Citi ir tādi, kuri labprāt vienu stundu nedēļā pavada, klausoties studentu trakajās idejās un atceroties savus studiju gadus. Arī mūsu raidījumu viesi nav «ierāmējami», jo esam intervējuši vairākus ministrus, Latvijas Studentu apvienības un Latvijas Jaunatnes padomes vadītājus, kā arī ikdienā aktīvus un vienkārši radošus jauniešus.

– Kādu redzat pašreizējo situāciju masu mediju tirgū Latvijā?

E. Belova: Plašs temats un daudz kur izraudāts un pārrunāts. Domāju, ka arī šajā jomā izdzīvos radošākais. Man personīgi šis ir interesants laiks, jo arvien vairāk parādās jauni komunikāciju kanāli, par kuriem cīnās radošākie mediji, jaunas sadarbības formas un projektu idejas.

Arī raidījumam ir radušās pāris jaunas domas, kā veidot atgriezenisko saikni ar klausītājiem, iesaistot viņus sev nepieciešamo jautājumu izskatīšanā. Ir jau grūti, bet, ja būs cilvēki, kas darīs to, kas viņiem patīk, mediji nezaudēs savu daudzveidību. Esmu viena no tiem, kas radio strādā bez atalgojuma jau no paša sākuma. Parasti to neaizliedz, jo ir taču forši strādāt radio, bet šoreiz tas ir kā pierādījums tam, ka patika pret to, ko mēs darām, ir lielākais dzinējspēks.

– Kādas ir aktuālākās problēmas?

E. Belova: Droši vien pārstāvu kādu utopiski pozitīvo jauniešu viedokli. Raidījuma veidošanā ārpus ētera lielākās problēmas ir saistītas ar studentu dažbrīd ne visai lielo atbildības sajūtu un gada sākumā – ar studentu aktualitāšu trūkumu, jo, sākoties jaunam gadam, visi nav paspējuši izplānot gada budžetu, un nekādi sarīkojumi netiek organizēti.

Arī mēs esam tikai parasti cilvēki, tāpēc raidījumā reizēm izpaužas mūsu garastāvoklis, savs viedoklis, ieinteresētība, iedvesma un pat vienaldzība. Šīs gluži nevar nosaukt par problēmām, bet par vērā ņemamām parādībām noteikti, it sevišķi tās, kuras rada negatīvu strāvājumu un nav vajadzīgas klausītājiem. Kā jebkurā darbā būtiska ir komanda. Šajā ziņā esmu apmierināta, jo izveidojusies laba sadarbība gan ar Miku Muīžarāju, gan ar pašreizējo ētera pārinieku.

– Par kuriem jautājumiem studentiem allaž būs, ko teikt?

O. Lepers: Man liekas, ka visiem cilvēkiem vienmēr ir, ko teikt par trim lietām. Par izglītību, jo tā ir skūrsi mūs visus. Par politiku, jo tā ietekmē mūs visus, un par laika apstākļiem. Ir tāda sena patiesība – ja nezini, par ko runāt, runā par laika apstākļiem. Tagad šim sarakstam var pievienot vēl vienu tēmu – krīze. Esmu dzirdējis, ka pat trīsgadīgs bērns zina šī vārda nozīmi.

– Kā jūs aprakstītu tipisku mūsdienu studentu? Vai ir iespējams ieskicēt savdabīgu tā sociālo portretu?

O. Lepers: Manuprāt, tipisks students ir cilvēks, kurš iemests dzīvē pirms laika. Tas ir cilvēks, kurš zina, ka viņam ātri kaut kas jāsasniedz, bet tajā pašā laikā jāpaspēj saprast un novērtēt studentu dzīves krāšņumu. Tāpēc viņš ir skrejošs – studijas, darbs, tusiņi. Mazliet neizgulējies, diktē gudrs, ar lieliem mērķiem un lielākoties pilnīgi neskaidru nākotni.

Protams, ir vēl otrs tips, kurš no pirmās dienas augstskolā skaidri zina, kāpēc viņš ir te, ko grib sasniegt un kā to izdarīs. Un tomēr abus tipus vieno doma – visu uzreiz un tagad.

E. Belova: Manuprāt, studenti nav ieliekami kastītē. Vieni līdīs laukā, citi sprēgās, vēl daži urbinās caurumus, lai tiktu ārā, vēl kādi raudās, atlikušie smiesies, bet cita grupiņa aprēķinās iespējas un riskus ārā tikšanai. Viņi ir dažādi, un tādiem tiem arī jābūt.

Lai paplašinātu redzesloku, esmu piedalījies vieslekcijās dažādās fakultātēs Latvijas Universitātē, kā arī apmeklējusi atklātās stundas citās augstākās izglītības iestādēs un iepazīnusi ar studentiem viņiem paredzētos pasākumus. Katram ir sava motivācija, kāpēc viņi turpina mācības pēc vidusskolas beigšanas, tāpat atšķiras arī augstākā grāda ieguves nozīme.

– Vai ir kas tāds, ko nepajautāju, bet ir vēlme pateikt Universitātes avīzes lasītājiem?

E. Belova: Iesakam ikvienam neatkarīgi no apstākļiem rast iespēju kaut vai daļu no savas ikdienas veltīt tam, kas visvairāk sagādā prieku. Tas taču ir tik lieliski, ja varam dzīvot tieši tā, kā mums pašiem patīk! Pašapmierinātība veselīgā daudzumā veicina to, ka esam mierā paši ar sevi un citiem.

O. Lepers: Reizēm ir vērts pārlasīt dažas iedvesmojošas grāmatas, kā, piemēram, par lācīti Pūku, un atcerēties pāris labus padomus. Piemēram, to, ka draudzīgai dienai nav vajadzīgs īpašs iemesls; ievēro mērenību; neprāto par nesvarīgo; nebēdā par kļūdām; mēs visi esam radoši; tiecies pēc zināšanām un ļaujies iedvesmai.

A conversation at the student stop

Regardless of the lack of time, there are students that manage to be on the run themselves and to inform their peers about the freshest news and activities. A good example of that is the University radio NABA broadcast «Student Stop» anchored by Elīna Belova and Oskars Lepers. They tell about the content of the programme, their role in its preparation, the mass media in Latvia, and why and how they invite students to get off at this stop. In general, the programme explores topics concerning students' life.

Anda LASE

Latvijas Universitātes tautas lietišķās mākslas studija «Vāpe» ir vienīgā keramikas studija Latvijā, kura jau trešdaļu gadsimta ne tikai nenoveco, bet kļūst ik gadu jaunāka. Šādi brīnumi notiek tikai Latvijas Universitātē. Studijas vadītāja Helga Ingeborga Melnbārde apgalvo, ka vidējais vāpiešu vecums esot 25 gadi, lai gan pati studija 2010. gada septembrī svinēs trīsdesmit piecu gadu jubileju. Latvijas Universitāte ir arī vienīgā augstskola Latvijā, kas devusi paspārni vizuāli plastiskās mākslas studijai, kurā savas idejas radoši pilnveido bijušie un esošie studenti.

«Vāpe» – viena no vadošajām tautas lietišķās mākslas keramikas studijām Latvijā

Tautas lietišķās mākslas studiju (TLMS) «Vāpe» 1975. gadā dibinājusi tās ilggadējā vadītāja – māksliniece un Latvijas Universitātes docente **Helga Ingeborga Melnbārde**.

Vadītāja skaidro studijas nosaukumu: «Vāpe... Ko gan īsti nozīmē šis vārds? Tā jautājuši daudzi. Vai esat dzirdējuši Latgales pusē sakām – spoži vāpēti podi? Kad atveram cepli un ceļam laukā vēl karstos keramikas veidojumus, tie,

spalgi tinkšķēdami un spožos sānus zibinādami, liek straujāk puktēt gan pašu mālmeistaru, gan skatītāju sirdīm.» Vāpe ir glazūra, kas ikvienam darbam piešķir spožumu.

TLMS «Vāpe» ar savu neordināro keramiku tematiskajās izstādēs ik gadu priecējusi Latvijas un arī ārzemju skatītājus Igaunijā, Lietuvā, arī Krievijā, Gruzijā, Zviedrijā. No ikgadējiem tautas meistaru tirdziņiem Brīvdabas muzejā «Vāpes» keramika aizceļojusi plašajā pasaulē arī uz privātkolekcijām.

Visā pastāvēšanas laikā TLMS «Vāpe» regulāri piedalījusies visās valsts aģentūras «Tautas mākslas centrs» rīkotajās Latvijas un starptautiskajās lietišķās mākslas izstādēs. Bieži veidotas kopīgas izstādes ar TLMS «Dardedze» un TLMS «Ridze» audējam.

Laika gaitā studijai izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Kuldīgas un Valmieras mākslas un novadpētniecības muzejiem. Ik pēc pieciem gadiem veidotajās jubilejas izstādēs vāpieši savus radošos meklējumus veltījuši dabas pirmelementu slavinājumam – zemei (izstāde «Zeme», 1995), ūdenim (izstāde «Liedaga ritmi», 2001), ugunij (izstāde «Uguns», 2005).

Otra studiju raksturojoša iezīme saistās ar latviešu tautas tradicionālās kultūras mantojuma izpēti un radošu izmantojumu mūsdienīgas vizuāli plastiskās mākslas veidošanā. To apliecina izstāde pēc Vairas Viķes-Freibergas sastādītajiem «Saules dainu» motīviem «Viena saule, viena zeme» (1992./93.), neolīta keramikas ietekmē tapušie «Atradumi» (1999), kā arī latviešu sakāmvaru un buramvaru izpēte, kuras ietekmē veidojušās «X-lietas» (2003). Pētot latvju rakstu zīmes un simboliku, tapusi izstāde «Zīmes» (2003), pēc latviešu tautasdziesmu motīviem – «Maize» (2006) un kopā ar TMLS «Ridze» veidotas «Nerātnības», kad vāpieši iedvesmu meklēja «Latvju dainu» 6. sējuma nerātnajās tautasdziesmās, un tas bija savdabīgs izaicinājums.

H. I. Melnbārde uzskata, ka tā patiesi ir liela māka – paņemt pagātnes mantojumu un pacelt to mūsdienu gaismā, par jaunu atklājot jau sen zināmo. Vadītāja uzskata, ka tie, kuri vāpiešus sauc par divaiņiem, nevīžo ielūkoties dziļāk. Lai rakstu savā kultūras mantojumā, kā to dara vāpieši, jābūt ar labu radošo «ožu».

Nākamgad TLMS «Vāpe» gatavojas atzīmēt 35. dzimšanas dienu E. Smilģa Teātra muzejā, kur kopā ar TLMS «Rota» rokdarbniecēm rīkos lustīgu un jestrū izstādi «Alutiņi, veco brāli...». Izstāde par alus tēmu jau sen bijusi H. I. Melnbārdes iecere – alus brūvēšana jau ir gadsimtu tradīcija, alus ir bijis galvenais dzēriens ģimenes gados un gadskārtu svētkos. Vāpiešiem būs, kur pasmelties idejas šai izstādei, – «Latvju dainās» atrodama plaša dzīru dziesmu nodaļa, kurā daudzinašs alus, tā darītāji un dzērēji.

H. I. Melnbārde atceras, kā viss sākās, – 1975. gada pavasarī kopā sanāca pāris entuziasti, kas vēlējās nodarboties ar keramiku. «Ja šobrīd būtu iespēja skatīt vienkopus visu to mālu lērumu, ko studijas audzēkņu rokas pārmīcījušas vairāku desmitu gadu laikā, laikam gan sanāktu paprāvs kalns, bet izgatavoto trauku rinda apjotū raibā virtēnē vai visu Latviju,» tā studijas vadītāja raksta savā grāmatā «Tornī kāpšana».

Studijas vadītāja atzīst, ka «Vāpē» vienmēr «vārās» diezgan savdabīgas un interesantas idejas, kas stipri atšķir to no pārējām Latvijas un Rīgas keramikas studijām. «Vāpē» ir interesanta tieši ar to, ka «rok» tradicionālajā kultūras mantojumā un vienmēr meklē kādu mūsdienīgu veidu, kā to pasniegt.

Jaunā dzīve jaunajā mājvietā

H. I. Melnbārde zina teikt, ka studijas darbības gadi bijuši ārkārtīgi piepildīti. Saimnieciskā puse – keramiku dzīve saspiesībā, šaurībā un reizēm tramīgos apstākļos – gan ir laimīgi beigusies. Studijas vadītāja domā, ka studiju novērtējuši ne tikai uz zemes, bet arī debesīs – «Vāpē» ir tikusi pie jaunām, skaistām un mājīgām telpām ar jaunu cepli Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē. Nesen studijā ienākusi kāda izvēles kursa studente un vaicājusi, vai uz jauno vietu nāk līdzī ar labā aura no studijas Raiņa bulvārī. Sprīžot pēc tā, ka rudenī uz jauno studiju atnestais Ziemassvētku kaktuss ziedējis no Ziemas saulgriežiem līdz pat Lieldienām, labestīgā aura tepat vien ir.

Tautas studijas Latvijā uztraucas par to, ka tās noveco, bet «Vāpē» ir savādāk. H. I. Melnbārde saka – jo studija kļūst vecāka, jo keramiķi tajā kļūst jaunāki. Sākotnēji «Vāpē» bijis tāds brīnums, ka darboties nākuši arī Universitātes darbinieki un pasniedzēji. «Vai tas nebūtu fantastiski, ja arī šobrīd dekāns ceturtdienās nāktu lejā mēlus mīcīt?» jautā studijas vadītāja. Viņa atceras, ka pirms vairākiem gadiem, kad pasniegusi keramikas nodarbības Rostokas Universitātes keramikas studijā, uz tām nākuši strādāt arī cilvēki no Universitātes vadības.

«Vāpē» devusi iespēju strādāt ar māliem visu fakultāšu studentiem. Atnākot uz jaunajām telpām, radušās šaubas par to, vai uz Jūrmalas gatvi vēlēšies braukt izvēles daļas studenti. Patiesi prieks, ka izvēles kursā, ko vada pasniedzēja, darbojas 35 studenti. Arī šogad būs Lielā tējkannu parāde – tiesa, pirmoreiz Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes zālē.

Iespēja justies kā radītājam

Par mālu TLMS vadītāja saka: «Māls ir ļoti dīvains materiāls. Mālu var uzskatīt par sabiedroto, draugu, skolotāju, par kaut ko tādu, kas palīdz atbrīvoties no ikdienas stresa.» Māls sevī nes kādu īpašu vēstījumu no tāliem aizlaikiem – informāciju no neolīta, varbūt no kā senāka. Mīcot mālu, mēs nezīnām, kas tajā iekšā, – varbūt kāds virsaitis vai dinozaurš...

Svētie raksti vēsta, ka māls ir materiāls, no kā Dievs izveidojis cilvēku, – kauli ir veidoti no baltā māla, miesa – no sarkanā māla. Ķīnā tic, ka cilvēks veidots no dzeltenā māla. H. I. Melnbārde uzskata, ka interesantākā ir iespēja, paņēmot rokā mālu, uz brīdi justies kā Radītājam, jo katrs rada ko tādu, kas pasaulē līdz šim vēl nekad nav bijis. Viņa ir pārliecināta, ka ar mālu vajadzētu sākt darboties jau no mazotnes, kas ir īpaši būtiski cilvēka vispusīgā attīstībā.

Helga Ingeborga Melnbārde atzīst – viņu uztrauc, ka divdesmitgadīgi studenti, kas nāk strādāt ar mālu izvēles kursā, saka, ka vairs nespēj izturēt šo laiku, šo ritmu, tehnoloģijas; viņi vēlas kaut ko izveidot ar savām rokām... Vai tas nav vēl viens pierādījums māla spēkam?

Vāpieši par «Vāpi»

Par studiju savs sakāmais ir arī vāpiešiem, un nav būtiski, cik ilgi viņi darbojušies studijā, jo visi kā viens ir mālošanās prāņemtie.

LU Ķīmijas fakultātes 4. kursa students Raitis Bobrovs «Vāpi» uztver kā radošu cilvēku sanāksšanu vienkopus, kur iespējams realizēt savas neparastās idejas un pārrunāt ar citiem vāpiešiem dienas piedzīvojumus. «Vāpē» Raitim ir atslodze, aizmukšana no reizēm garlaicīgās ikdienas; šeit var pavadīt pāris stundas

Atklājot TLMS «Vāpē» un TLMS «Ridze» darbu izstādi «Nerātības» Rīgas Latviešu biedrības namā

prom no darba kolēģiem, pasniedzējiem, jautājumiem, kas neļiek mierā. Raitim patīk arī tas, ka te var uzmeistarot kādu dzīvniecisku lietu, dāvanu mīlam cilvēkam.

LU Bioloģijas fakultātes absolventei Rutai Lodiņai «Vāpē» nozīmē ļoti daudz – pirmkārt, draugus, radošu vidi un mīlumu, otrkārt, iespēju radoši izpausties, treškārt, te var rast mieru, ceturtkārt, saglabāt saikni ar Universitāti arī pēc studiju beigšanas. Ruta domā, ka ikvienam var gadīties kāda nejauka diena, bet, ienākot «Vāpē» mājīgajās telpās, viss aizmirstas. Rutai ļoti patīk vāpiešu kopā saiešanas – 1. septembris, Ziemassvētki, dzimšanas dienas. Un vēl Ruta atzīst, ka studijas dalībnieki ir ļoti iecietīgi cits pret citu. Ruta ir pārliecināta, ka viņas dzīve bez «Vāpē» būtu vienmuļāka.

Bijušajai LU Darbmācības katedras studentei Ievai Purmalei studija «Vāpē» vispirms ir neatkarīgam, nemitīgā kustībā esošā, idejas ģenerējošā vadītāja; tad – jaukie, talantīgie studijas biedri un viņu darbi, kas raksturo pašus un ir tik atšķirīgi. Keramikā ir levas sajūtu vai ideju ceļš uz materiālo pasauli – vienā brīdī šīs idejas materializējas un kļūst sadzīvē lietojamas...

LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes absolvente Keta Selecka-Trušinska domā tā – viens brauc slēpot, viens spēlē basketbolu, bet viņa nāk veidot mālu. Ketai tā ir pašizpauze. Studija Ketai ir īpaši būtiska šajā brīdī, kad dzīvē ienāk dažādi saspringumi, kad reizēm nākas apstāties un domāt – kāpēc dzīvo šajā pasaulē. Šeit Keta nāk arī satikt savējos, parunāt par visu ar ikdienu nesaistīto, un viņa vienmēr priecājas par vāpiešu darbiem.

Sanitai Čeverei keramika nozīmē iespēju izlikt sevi, aizmirsties, fiziski atdodot enerģiju no sevis, iespēju realizēt savas idejas. Sanita ir pārliecināta, ka māls nav domāts baltrocēm – «garus nagus sev sen vairs neatceros,» viņa ar smaidu piebilst.

Clay – a companion, friend, and teacher

The applied folk art workshop «Vāpē» at the University of Latvia will mark their 35th birthday in September 2010. The University of Latvia is the only university in Latvia that accommodates a workshop of plastic arts for both former and present students to express their artistic ideas. 35 students currently take the free choice module «Ceramics» taught by Helga Ingeborga Melnbārde. «Vāpē» has recently moved to new, comfortable and cosy premises with a new kiln at the Faculty of Education and Psychology. The workshop was previously located in the central building of the University in Raiņa Blvd 19. Next year, «Vāpē» will have their anniversary party at the Theatre Museum of E. Smiļģis together with the ladies from the applied folk art studio «Rota». They plan to stage quite a jolly and frisky play titled «Beer, my old brother...»

Svarīgākie notikumi Latvijas Universitātē

30.01.

Jaunas iespējas Montessori metodes apgūšanai LU Medicīnas fakultātē

LU Medicīnas fakultātes Sociālās pediatrijas centrā viesojās Vācijas rehabilitācijas akadēmijas prof. Teodors Hellbrige (*Theodor Hellbrügge*) un kopā ar pārējiem interdisciplinārā simpozija dalībniekiem priecējās par centra jaunajām telpām un materiāliem. Sociālās pediatrijas centrā tiek praktizētas nodarbības jaunajiem medicīnas darbiniekiem Montessori metodikas apguvē. Jaunās telpas ir divas: lekciju zāle ar aptuveni 30 vietām un bērnu novērošanas kabinets ar vairākiem sektoriem – valodas, matemātikas, praktiskās darbošanās un sensorās uztveres sektoru.

05.02.

LU Fonds uzsāk sociālo stipendiju kampaņu «Ceļamaize 2009»

5. februārī Latvijas Universitātes Fonda telpās tika oficiāli aizsākta stipendijas «Ceļamaize» kampaņa par godu Latvijas Universitātes apaļajai 90 gadu jubilejai. No 2. līdz 23. martam 12. klases abiturienti, topošajiem Latvijas Universitātes studentiem, bija iespēja pretendēt uz stipendiju «Ceļamaize», aizpildot anketu mājaslapā www.fonds.lv.

06.02.

Latvijas Universitāte sumina labākos zinātniekus, skolotājus un darbiniekus

Latvijas Universitātes darbinieku pilnsapulcē 6. februārī tika apbalvoti labākie LU zinātnieki, darbinieki un skolotāji, kas devuši nozīmīgu ieguldījumu jauno LU studentu sagatavošanā. Sapulces ievadā LU rektors prof. Mārcis Auziņš sniedza plašu skaidrojumu par LU pašreizējo

finansiālo stāvokli, komentēja struktūrvienību restruktūrizācijas mērķus, kā arī ieskicēja nākotnes perspektīvas.

07.02.

Studenti izsaka neapmierinātību par budžeta samazinājumu augstākajai izglītībai

Naktī no 6. uz 7. februāri uz Daugavas ledus posmā starp Akmens un Dzelzceļa tiltu Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes studenti jeb *fizmati* uzbēruši no kūdras veidotu uzrakstu «-40%?», tādējādi paužot sašutumu un neizpratni par tik lielu kopējā 2009. gada valsts budžeta samazinājumu augstākajai izglītībai.

20.02.

Iznākusi grāmata «Maskas un maskošānās Latvijā»

Rīgas mākslas telpā grāmatas «Maskas un maskošānās Latvijā» atvēršanas svētkos pulcējušies viesi vienojās, ka notikums pielīdzināms bērna piedzimšanai un raudzībām. Grāmatā maskošānās aplūkota reliģiskā, filozofiskā teorētiskā un sociālā aspektā. Ieradusies bija gan «radītāja» Aīda Rancāne, gan «krustvecāki», gan citi latviešu folkloras speciālisti un entuziasti. Neiztika arī bez pašas maskošānās un folkloras daudzinašanās priekšnesumiem. Tuvākie plāni autorei saistās ar Latvijas maskošānās tradīciju prezentēšanu Eiropas pētnieku konferencē.

26.02.

Izstāde «Skola 2009» pulcē tūkstošus

26. februāra rītā pie starptautiskā izstāžu centra Ķīpsalā valdīja rosība un rindojās skolu autobusi – šai dienā jau piecpadsmito gadu pēc kārtas durvis vēra starptautiskā

izstāde «Skola 2009». Latvijas Universitātes centrs bija izvēlēts pa labi no ieejas. Tajā visu izstādes laiku apmeklētājus konsultēja 20 konsultanti. Viņu vidū bija gan LU darbinieki, gan studenti, kas tika izraudzīti konkursa kārtībā, kuram varēja pieteikties ikviens LU students.

27.02.

LU studentu komanda iegūst Jessup International Moot Court Competition Baltijas kausu

26. un 27. februārī Vīļņā Mīkola Romera Universitātē (*Mykolo Romerio Universitetas*) norisinājās piektās ikgadējās sacensības – tiesas procesa izspēle Baltijas kausa izcīņā starptautiskajās publikajās tiesībās *Jessup International Moot Court Competition Lawin Baltic Cup*. Lietuvu šajās sacensībās pārstāvēja Mīkola Romera Universitātes komanda, Latviju – Latvijas Universitātes komanda. Piedalījās arī Minskas Starptautiskā Humanitārā institūta komanda. Par Baltijas kausa fināla uzvarētājiem ar pārliecinošu pārsvaru kļuva Latvijas Universitātes studentu komanda.

04.03.

LU Botāniskajā dārzā uzstādīta fotokamera fenoloģiskajiem novērojumiem

Latvijas Universitātes Botāniskajā dārzā Kandavas ielā 2 uzstādīta fotokamera, lai varētu veikt fenoloģiskos novērojumus – fiksēt izmaiņas ainavā, izsekot pārmaiņām krāsu spektrā, pētīt sezonālītāti, kā arī veikt citus saistītus novērojumus. Novērojumus LU pētniecības projekta ietvaros veic LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes speciālisti.

13.03.

Moderno valodu fakultāte nostiprina sadarbību ar Taivānu

Moderno valodu fakultātes Āzijas zinātniskajam institūtam marts ir bijis īpaši ražīgs un notikumiem piesātināts. 13. martā institūta delegācija (Franks Kraushārs, Kaspars Eihmanis, Ivetā Buzijāna, Ieva Haasa) Chiang-Ching-kuo fonda centrā Taivānā tikās ar programmu direktoru Dr. Paulu Kacu (*Paul Katz*). Šajā tikšanās reizē Latvijas puses pārstāvi iepazīstināja Dr. Kacu ar projektu, kas paredz Austrumāzijas studiju centra dibināšanu, kas atrastos jaunajā Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkā.

16.03.

Latvijas Universitātē izveidota Datorikas fakultāte

Ar Senāta lēmumu un rektora rīkojumu 16. martā nodibināta Latvijas Universitātes Datorikas fakultāte. Tas ir nozīmīgs lēmums Latvijas Universitātes attīstībai, jo turpmāk datorika LU būs pārstāvēta augstākajā līmenī, kā tas ir visās pasaulē klasiskā tipa universitātes. Datorikas fakultāte izveidota uz līdzšinējās LU Fizikas un matemātikas fakultātes Datorikas nodaļas bāzes. 18. maijā par jaunās fakultātes dekānu ievēlēts bijušais Fizikas un matemātikas fakultātes Datorikas nodaļas vadītājs prof. Juris Borzovs.

21.03.

LU Studentu teātris saņem galveno Studentu teātra dienu balvu

Latvijas Studentu teātra dienās pēc Latvijas Studentu teātru skates, kas 21. martā visu dienu norisinājās RTU Lielajā un Mazajā zālē, LU Studentu teātris ieguva augstāko žūrijas vērtējumu un tika apbalvots ar Latvijas Studentu teātra dienu ceļojošo balvu – sudraba āksta cepuri, kas labākajiem studentu teātriem tiek pasniegta kopš 2003. gada. Gada labākās aktrises un Gada labākā aktiera titulu ieguva LU Studentu teātra dalībnieki Dita Kuģeniece un Kaspars Kotāns.

no 2009. gada janvāra līdz maijam

26.03.

Izaugsmes ceļa rādītāji Latvijas Universitātē

Neņemot vērā samērā bēdīgo attiecību starp brīvajām vakancēm un bezdarbnieku skaitu valstī, Latvijas Universitātē 26. martā notika kārtējā «Karjeras iespēju diena 2009». Jaunieši varēja uzzināt ne tikai par prakses vietām un vakancēm, bet arī par vairākām vērtīgām karjeras izaugsmes programmām dažādos uzņēmumos. Karjeras iespēju diena ir paredzēta ne tikai vakanču popularizēšanai, bet tas ir arī veids, kā sekmēt jauniešos personības un profesionalitātes attīstību, kas ir ceļš uz augstāko pilotāžu karjeras lauciņā.

02.04.

Jaunā akadēmiskā žurnāla «Atslēgvārdi / Keywords» prezentācija

2. aprīlī Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē notika interneta vidē iznākoša akadēmiskā žurnāla «Atslēgvārdi / Keywords» prezentācija. Žurnāla atklāšanas pasākumu papildināja diskusija par sociālajām un humanitārajām zinātnēm. Žurnāls veidots, lai dotu iespēju sociālo un humanitāro zinātņu jomas doktorantiem un jauniešiem speciālistiem publicēt savus akadēmiskos pētījumus izvēlētajā zinātnes nozarē. Žurnāla redakciju veido starptautiska komanda: Dace Dzenovska, Marija Golubeva un Ivars Iļabs no Latvijas, Eva-Klarita Onkena no Igaunijas un Annuša Tišere no Vācijas.

09.04.

Zaļā ceturtdiena – Asinsdonoru diena Latvijas Universitātē

Efektīvākais veids, kā sagaidīt Lieldienas un godam aizvadīt Zaļo ceturtdienu, bija iespēja palīdzēt kādam, kuru piemeklējusi nelaime. Latvijas Studentu vortāls

«StudentNet» sadarbībā ar Valsts asinsdonoru centru un Latvijas Universitāti aicināja ikvienam kļūt par asins donoru akcijā «Lieldienu donors 2009». Lai arī Universitātes gaitēnos valdīja ierastais brīvdienu klusums, tas neliedza 85 no 109 atnākušajiem labvēļiem pildīt savu asins donora misiju. Īpaši liels prieks par tiem 19 drosmīgajiem, kuri pirmo reizi saņēma ierakstu savā donora kartē.

18.04.

Lielā talka LU Botāniskajā dārzā

Sestdienas rītā, kad slinkākie studenti mēdz gulēt, vairāki tomēr naski soļoja LU Botāniskajā dārzā virzienā ar entuziasmu sakopt «pilsētas zaļo pērli», kā to raksturoja Botāniskā dārza direktore Anta Sparinska. Botāniskajā dārzā pārcilāja akmeņus, atbrīvoja zālājus no sūnām, izveidoja jaunas dobes un atjaunoja vecās aptuveni 50 palīdzēt gribētāji. Diena bija vējaina, tomēr saulaina, tāpēc laikopstākļi neaptrūēja labas gribas cilvēkiem kopt Universitātes dārzu.

19.04.

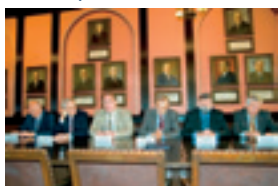
LU sieviešu komanda uzvar Starptautiskajā augstskolu kaušā volejbolā

Pavasariņgājās brīvdienās, 17.–19. aprīlī, norisinājās Starptautiskais augstskolu kauss volejbolā 2009. Latvijas Universitātes vīriešu komanda, kas tika uzskatīta par vienu no turnīra favorītiem, samierinājās ar ceturto vietu. Savukārt sieviešu komandu grupā finālā cīnījās daļā dzimuma pārstāves no Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas un Latvijas Universitātes, un pārrākas bija LU sievietes.

30.04.

Nodibināta Latvijas Universitāšu asociācija

Lai veicinātu augstākās izglītības un zinātnes attīstību un nostiprinātu universitāšu līmeņa izglītību Latvijā, 30. aprīlī Latvijas Universitātes Senāta zālē notika Latvijas Universitāšu asociācijas dibināšanas pasākums un svinīga statūtu parakstīšana. Par Latvijas Universitāšu asociācijas valdes priekšsēdētāju ievēlēts Latvijas Universitātes rektors prof. Mārcis Auziņš, par valdes priekšsēdētāja vietnieku – Latvijas Lauksaimniecības universitātes rektors prof. Juris Skujāns.

07.05.

Konference «Eiropas patība – vēsture, kultūra un politiskā identitāte»

2. pasaules kara beigu 64. gadskārtas priekšvakarā Lielajā aulā kopā tika pulcināti augsta līmeņa humanitāro zinātņu speciālisti – vēsturnieki, filozofi, rakstnieki, sociālo zinātņu speciālisti un citi, kas dalījās pārdomās par Eiropas patību tās vēsturiskajos, kultūras un politiskās identitātes aspektos. Konferenci «Eiropas patība – vēsture, kultūra un politiskā identitāte» ar ievadrunu atklāja LU rektors prof. Mārcis Auziņš. Bijusi Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, tagad Eiropas Savienības Pārdomu grupas par ES nākotni 2020.–2030. priekšsēdētāja vietniece, skaidroja Pārdomu grupas darbības principus un mērķus.

13.05.

Latvijas Universitātē atklāts Open atpūtas stūritis

Latvijas Universitātē Raiņa bulvārī 19 atklāts Open atpūtas stūritis. Open atpūtas stūritis ir izveidojis LU Studentu padome sadarbībā ar LU vadību, pateicoties Swedbank jauniešu programmas Open finansiālam atbalstam. Atpūtas stūritis pieejams ikvienam LU studentam, kas vēlas lekciju starplaikos vai jebkurā citā brīvā brīdī pārskatīt mācību materiālus, draugu pulkā apspriest lekciju saturu vai vienkārši atpūties.

15.05.

Latvijas Universitātē tiekas Baltijas universitāšu administratori

14. un 15. maijā Latvijas Universitātē notika desmitais Baltijas universitāšu administratoru seminārs, kuru organizē Baltijas jūras valstu universitāšu tīkls (BSRUN) un Eiropas Augstākās izglītības biedrība (EAIR), iepriekšējais nosaukums: Eiropas Institucionālās pētniecības asociācija). Šī gada 10. Baltijas universitāšu administratoru semināra tēma saistīta ar jaunākajām aktualitātēm augstākās izglītības pārvaldē, akcentējot koleģiālo lēmējinstītūciju lomu tajā.

18.05.

Radio NABA jauns raidījums – «Mūzu muzejs»

Sākot ar 18. maiju, katru otro pirmdienu no plkst. 19.00 līdz 21.00 radio NABA ēterā skanēs izglītojoši muzikāls raidījums «Mūzu muzejs», kurā tiks izsmēloši aplūkoti dažādi iedvesmu avoti jeb mūzas, kas palīdzējušas mūziķiem dziesmu, grupu un albumu nosaukumu, dziesmu tekstu radīšanā vai dzīves gājuma izvēlē. Raidījumu vadīs pazīstami Latvijas interneta mediju pārstāvji – izklaides portāla mango.lv redaktors Kristaps Zālītis un ziņu portāla delfi.lv redaktors Ingus Bērziņš.

18.05.

LU Bibliotēkas Ķīmijas zinātņu bibliotēkas atklāšana

Pēc telpu renovācijas un iekārtošanas tika atklāta Latvijas Universitātes Bibliotēkas Ķīmijas zinātņu bibliotēka, kas atrodas LU Ķīmijas zinātņu fakultātē K. Valdemāra iela 48, 26. telpā. Divās izremontētajās, mūsdienīgi funkcionāli iekārtotajās lasītavās lietotājiem iekārtotas 26 ērtas darba vietas, no tām 8 aprīkotas ar stacionārajiem datoriem. Bibliotēkā ir nodrošināta krājuma aizsardzība, lietotājiem pieejama pavarīšanas tehnika.

Studiju programmas

Juridiskā fakultāte Bakalaura studiju programma

- Tiesību zinātne

Maģistra studiju programma

- Tiesību zinātne
- Profesionālā maģistra studiju programma
- Tiesību zinātne

Vēstures un filozofijas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

Maģistra studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

Medicīnas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Farmācija
- Māšzinības

Otrā līmeņa profesionālā studiju programma

- Ārstniecība

Maģistra studiju programma

- Farmācija

Kīmijas fakultāte Bakalaura studiju programma

- Kīmija

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs

Maģistra studiju programma

- Kīmija

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Darba vides aizsardzība un ekspertīze
- Vidusskolas ķīmijas skolotājs

Moderno valodu fakultāte Bakalaura studiju programmas

- Angļu filoloģija
- Āzijas studijas
- Franču filoloģija
- Somugru studijas
- Vācu filoloģija

Maģistra studiju programmas

- Angļu filoloģija
- Orientālistika

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Moderno valodu skolotājs
- Tulkotājs

Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Pedagoģija
- Psiholoģija

Profesionālā bakalaura studiju programmas

- Māksla
- Psiholoģija
- Skolotājs šādos virzienos:

- Angļu valodas skolotājs
- Kultūras vēstures skolotājs
- Latviešu valodas un literatūras skolotājs
- Lietišķās informātikas skolotājs
- Mājturības un mājāsaimniecības skolotājs
- Pamatizglītības skolotājs
- Speciālās izglītības skolotājs
- Vācu valodas skolotājs
- Veselības mācības un sporta skolotājs
- Vizuālās mākslas skolotājs
- Pirmsskolas skolotājs
- Sociālais pedagogs

Pirmā līmeņa profesionālās studiju programmas

- Datorsistēmu un datortīklu administrēšana
- Pirmsskolas izglītības pedagogs

Maģistra studiju programmas

- Dažādības pedagoģiskie risinājumi

- Izglītības zinātne
- Pedagoģija

Profesionālā maģistra studiju programmas

- Izglītības vadība
- Psiholoģija

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Mājāsaimniecības un mājturības skolotājs
- Pamatizglītības skolotājs
- Sociālais pedagogs
- Sociālo zinību skolotājs
- Speciālās izglītības skolotājs

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte Bakalaura studiju programmas

- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs

Maģistra studiju programmas

- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Profesionālā maģistra studiju programma

- Telpiskās attīstības plānošana

Otrā līmeņa profesionālās studiju programma (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Ģeogrāfijas un dabaszinību skolotājs

Sociālo zinātņu fakultāte Bakalaura studiju programmas

- Bibliotēkzinātne un informācija
- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Maģistra studiju programmas

- Bibliotēkzinātne un informācija
- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Otrā līmeņa profesionālās studiju programma (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Sociālais darbs

Latvijas Universitātē

Filoloģijas un mākslas zinātņu fakultāte Bakalaura studiju programmas

- Baltu filoloģija
- Klasiskā filoloģija
- Krievu filoloģija

Maģistra studiju programmas

- Baltu filoloģija
- Klasiskā filoloģija
- Krievu filoloģija
- Baltijas jūras reģiona studijas angļu valodā

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Vidusskolas krievu valodas un literatūras skolotājs; vidusskolas krievu valodas kā svešvalodas un latviešu valodas kā otrās valodas skolotājs
- Vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājs

Teoloģijas fakultāte Bakalaura studiju programma

- Teoloģija un reliģiju zinātne
- ## Maģistra studiju programma
- Teoloģija

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Reliģijas un ētikas skolotājs

Fizikas un matemātikas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Fizika
- Matemātika
- Optometrija

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas

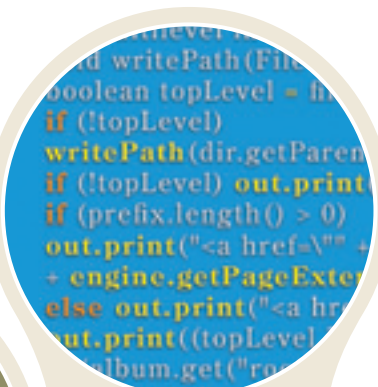
- Matemātiskās statistikas
- Vidusskolas matemātikas skolotājs

Maģistra studiju programmas

- Fizika
- Matemātika
- Optometrija

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Optometrija
- Vidusskolas fizikas skolotājs
- Vidusskolas matemātikas skolotājs

Datorikas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Datorzinātne

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs

Pirmā līmeņa profesionālās studiju programma

- Programmēšana un datortīklu administrēšana

Maģistra studiju programma

- Datorzinātne

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Vidusskolas informātikas skolotājs

Ekonomikas un vadības fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Ekonomika
- Starptautiskā ekonomika un komercdiplomātija
- Vadības zinības

Profesionālā bakalaura studiju programmas

- Finanšu sektora vadība
- Starptautiskās ekonomiskās attiecības
- E-biznesa un loģistikas vadības sistēmas
- Apdrošināšana un finanses

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas

- Grāmatvedība, analīze, audits
- Finanšu menedžments

Maģistra studiju programmas

- Ekonomika
- Vadības zinības
- Eiropas studijas
- Sabiedrības vadība
- Starptautiskās attiecības (ekonomika)
- Starptautiskās attiecības (tiesības)
- Vides pārvaldība

Profesionālā maģistra studiju programmas

- Finanšu ekonomika
- Grāmatvedība un audits
- Projektu vadīšana
- Starptautiskais bizness
- Starptautiskā tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmuma vadība

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Ekonomists grāmatvedis

Bioloģijas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Bioloģija

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs

Maģistra studiju programmas

- Bioloģija
- Uzturzinātne

Latvijas Universitātes filiālēs realizētās studiju programmas

Latgales filiāle

Daugavpils, Smilšu ielā 90, 204., 205. kabinets, LV-5410
Tālrunis/fakss: 65442415
E-pasts: lulatgale@gmail.com

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Pirmsskolas skolotājs, nepilna laika klātie

Maģistra studiju programma

- Pedagoģija, nepilna laika klātie

Otrā līmeņa profesionālās studiju programmas (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Sociālais pedagogs, nepilna laika neklātie

Valkas filiāle

Valka, Beverīnas ielā 3, LV-4701
Tālrunis: 64725500, fakss: 64781194
E-pasts: laila@valka.lv

Bakalaura studiju programma

- Pedagoģija, nepilna laika neklātie

Maģistra studiju programma

- Vadības zinības, nepilna laika klātie

Informācija
Studentu serviss
Raina bulv. 19,
125. telpa
TEL. 67034444
LU@LU.LV
WWW.GRIBUSTUDET.LV

